

JAGODE NAŠE PASTORALE

Glasilo Škofije Novo mesto JANUAR 2016, letnik XI, številka 1

UVODNIK

Prva številka Jagod naše pastorale v jubilejnem letu ob deseti obletnici ustanovitve naše novomeške škofije je namenjena predvsem svetemu letu usmiljenja. V papeškem letopisu bo za vedno zapisano, da je papež Benedikt XVI. leta 2006 v vesoljni Cerkvi ustanovil trinajst škofij, od tega kar tri v naši mali Sloveniji. Med temi je bila tudi novomeška škofija, ki je danes kot krepka desetletnica kljub splošni sekularizaciji polna življenja. Ob razglasitvi nove škofije, 7. aprila, sem v izjavi za medije dejal: »Zaupam v Božjo pomoč, ker verujem, da Bog za naloge, ki jih naloži, daje tudi potrebne milosti.«

V svetem letu usmiljenja, ki ga je papež Frančišek razglasil na osnovi misli in duhovne usmerjenosti že svojih predhodnikov, bomo pri rasti v pravo občestvo deležni novih milosti. O tem nam govorijo nekateri članki nove številke Jagod, ki predstavljajo pomen svetih vrat, odpustkov in sveto spoved kot Božjo mojstrovino. Na svetih vratih smo upodobili vse tri naše razglašene mučence: Grozdeta in drinski mučenki s. Antonijo in s. Krizino. Te upodobitve nam bodo trajno govorile, da se vse veliko in trajno v Cerkvi in tudi v vsaki škofiji rojeva in raste iz molitve, žrtev, trpljenja in prizadevanja za svetost, ker je ta po besedah

sv. Janeza Pavla II. »edina sila, ki na bolje spreminja svet.«

Usmiljena Božja ljubezen, ki se je najlepše in najbolj zgovorno razodela v besedah in ravnanju ter končno v trpljenju in smrti edinega Odrešenika Jezusa Kristusa, naj bi v vse pore življenja Cerkve in družbe, v vse medsebojne odnose prinesla in vzbudila več usmiljenja ter sočutja.

»Današnji svet potrebuje božje usmiljenje,« je že leta 2002 dejal sv. Janez Pavel II., ta veliki apostol usmiljenja, ki je posvetil veličastno baziliko božjega usmiljenja. »Iz globine človeškega trpljenja se na vseh koncih sveta dviga klic po usmiljenju. Kjer vladata sovraštvo in maščevanje, kjer vojna povzroča trpljenje in smrt nedolžnih ljudi, povsod tam je nujno potrebna milost usmiljenja, da bi spreobrnila duha in srce in vzpostavila mir.«

Naj bo ta številka Jagod nekakšen priročnik–molitvenik za vse romarje v postnem času, ki bomo prestopili sveta vrata usmiljenja naše stolnice.

msgr. Andrej Glavan, novomeški škof

NA KRATKO O JUBILEJU BOŽJEGA USMILJENJA

Kaj je Jubilej?

V judovski tradiciji je bilo vsako 50. leto jubilejno leto. Tedaj so bili Judje dolžni ponovno vzpostaviti enakost. Družine, ki so izgubile premoženje in svobodo, so prejele novo možnost za enakopravno življenje. Danes je Cerkev dala jubileju bolj duhovni pomen. Gre za splošno odpuščanje – odpustek, odprt za vse. Je leto priložnosti za odvezo grehov in kazni, je leto sprave, spreobrnjenja in zakramentalne pokore.

Kaj pomeni beseda »jubilej«?

Beseda je hebrejskega izvora »jobel«, ki pomeni ovčji rog, na kateri so piskali pri bogoslužjih med svetimi leti.

Zakaj se imenuje sveto leto?

Ker se navezuje na slovesne obrede bogoslužij in je cilj svetost vseh ljudi.

Kaj so odpustki, posebej jubilejni odpustki?

Po nauku katoliške cerkve ima velik greh dve posledici: prikrajšanost v občestvu z Gospodom (večna kazen, pekel) in nezdravo navezanost na ustvarjene stvari (časna kazen, prestajanje v vicah). Po spovedi Bog skesanemu grešniku podeli odvezo grehov in odpuščanje večnih kazni. Po odpustkih Bog odpušča tudi časno kazen za spovedane grehe, pomaga preseči z grehom nastali nered v človeku. Izraz jubilejni odpustek opisuje posebno milost, ki se ji človek lahko odpre in po njej popolnoma ozdravi v svetem letu.

Kako se lahko prejme jubilejni odpustek?

Z nenavezanostjo na greh. S spovedjo. Udeležbo pri bogoslužju. Z dobrodelnimi dejanji in pokoro: na primer z romanjem v eno od jubilejnih svetišč v Rimu, Sveti deželi in po škofijah pri nas: Ptujška gora, mariborska stolnica, Mati usmiljenja v Mariboru. Z vzdržnostjo vsaj en dan od kajenja in pitja alkohola, darovanjem sredstev v sorazmerju z osebno zadevo.

Kako se začne jubilej?

Začetni obred je odpiranje svetih vrat. Gre za vrata, ki se odprejo samo med svetim letom, medtem ko so sicer zaprta. Taka vrata imajo štiri svete bazilike v Rimu: Sv. Peter, Janez v Lateranu, Sv. Pavel zunaj obzidja in Marija Velika. Odpiranje vrat simbolično sporoča vernikom posebno pot proti odrešenju. Sveta vrata drugih bazilik bodo odprta kasneje po odprtju svetih vrat bazilike sv. Petra.

Kateri je najstarejši katoliški jubilej?

Papež Bonifacij VIII. je razglasil prvi jubilej 1300.

Je samo en tip jubilejev?

Ne. Lahko je reden, ki se navezuje na vnaprej določene termine (nekoč vsakih 50, sedaj vsakih 25 let); izreden; poseben, tj. vezan na prebivalce določenega mesta, province ali kraja.

Kdaj je izreden jubilej?

Izreden Jubilej je napovedan za kakšen dogodek ali zaradi posebne pomembnosti in potrebe. Jubilej Božjega usmiljenja je napovedan zaradi 50. obletnice konca II. vati-kanskega cerkvenega zbora.

Kdaj so bili zadnji izredni jubileji? In kdaj prvi?

Zadnji izredni jubilej se je začel 25. marca 1983. Začel ga je papež Janez Pavel II. kot 1950. obletnico odrešenja Jezusa Kristusa na križu. Predzadnji je bil ob enaki priložnosti 6. januarja 1933. Prvi izredni jubilej je napovedal papež Sikst leta 1585 z napovedjo svojega pontifikata, kar so za njim ponovili še nekateri papeži.

Kdaj je bil zadnji redni jubilej?

Začel ga je Papež Wojtyła leta 2000.

Kdo so misijonarji usmiljenja?

Misijonarji usmiljenja so posebej izbrani duhovniki – znamenje matriške skrbi Cerkve za Božje ljudstvo in očetovskega sprejemanja tistih, ki iščejo njegovo odpuščanje. So umetniki srečanja, polnega človečnosti, izvira osvoboditve, bogatega v odgovornosti, da se premagajo vse ovire in se znova zaživi milost krsta (*prim. Bula Obličje usmiljenja 18*).

Sveti sedež ali krajevni ordinarij jih določita in jim na pepelnično sredo podelita njihovo poslanstvo.

Boštjan Lenart

SVETA VRATA - O POMENU IN SIMBOLU V CERKVENI STAVBI

Kratek uvod v zgodovino svetih vrat

Papež Martin V. je leta 1423 prvi v zgodovini jubilejnih let odprl sveta vrata v baziliki sv. Janeza v Lateranu. Vse do svetega leta 1975 so bila sveta vrata zazidana od zunaj in od znotraj bazilike. Pavel VI. je določil, da vrata naj ne bodo več zazidana z zunanje strani. Tako so danes od zunaj vedno vidna: kot jih vidimo na levi strani fasade bazilike sv. Petra. Ostal pa je notranji zid, (na notranji strani vrat): zid je sezidan z opeko, ki ima vtisnjeno ime papeža, ki je sveto leto začel in sklenil in vsebuje v notranjosti pergament in nekaj novcev v urni. Novci, ki se danes nahajajo v svetih vratih, opredeljujejo 23. leto pontifikata sv. Janeza Pavla II., ko je bilo zadnje jubilejno leto 2000. (4)

V Rimu so četverna sveta vrata, ki se odpro samo med jubileji. Poleg tistih pri sv. Petru so še v ostalih treh velikih bazilikah Rima: sv. Janez v Lateranu, sv. Marija Velika in sv. Pavel zunaj obzidja.

Odpiranje svetih vrat in njih zapiranje označuje začetek in sklep svetega leta.

Sveta vrata v letu Božjega usmiljenja

Letos aprila je papež v buli ob napovedi izrednega jubileja Usmiljenja napovedal: »Na praznik Brezmadežnega spočetja bom z veseljem odprl sveta vrata. Ob tej priložnosti bodo to »vrata usmiljenja« (1). Prav tako bodo 13. decembra odprta »vrata usmiljenja« v vsaki škofiji po svetu: lahko so v katedralah ali v kakšni cerkvi posebnega pomena in tudi v romarskih svetiščih, kjer morejo romarji »najti pot spreobrnjenja«, poudari papež.

Sveta vrata v svetem letu imajo točno določen namen – pridobitev svetoletnega odpustka. V pismu svetega očeta Frančiška predsedniku papeškega sveta za pospeševanje nove evangelizacije pred izrednim jubilejem usmiljenja 2015, je romanje in vhod skozi sveta

vrata, poleg prejema zakramenta sprave, obhajanja svete evharistije s premišljevanjem o usmiljenju eden od pogojev za pridobitev svetoletnega odpustka. Papež se v tem pismu spomni tudi tistih, ki iz posebnih razlogov ne morejo v cerkev, na romanje ostarelih, bolnih in zapornikov. Prav za slednje je določil: »V zaporniških kapelah bodo lahko prejeli odpustek ter vsakič, ko bodo prečkali vrata svoje celice in se bodo v mislih in v molitvi obrnili na Očeta, bo ta gesta zanje kakor prehod skozi svetoletna vrata.« (2)

Sveta vrata so simbol, ki ima po papeževih besedah moč: »Kdorkoli bo stopil skozi vrata, bo lahko občutil ljubezen Boga, ki tolaži, odpušča in daje upanje.« (1)

Gre za moč simbola, ki deluje preko obrednega dejanja, ki vključuje romanje, zakrament sprave, sveto evharistijo in nas spominja: kdo smo in komu pripadamo! Torej gre za našo temeljno bivanjsko resničnost. V simbolu vrat je zaobsežena simbolika predprostora, praga, vhodnega portala, vratnih kril. Vsak del cerkvenih vrat je imel v stavbni zgodovini svoje mesto, določena pravila in je

bil oblikovan skladno z obrednimi zahtevami.

V stavbni umetnosti so vrata ikona Kristusa. Graditelji cerkva so vrata razumeli po Jezusovih besedah: »Jaz sem vrata. Kdor stopi skozi vrata, se bo rešil; hodil bo noter in ven in bo našel pašo« (Jn 10,9).

Ko govori Jezus o sebi, kot o vratih, ne misli na vrata, kot na monumentalni arhitekturni del svetišča, ampak poudari funkcijo vrat – vstopanje in izstopanje iz svetišča. Pri tem Jezus jasno pove, da to niso vrata v hiši, znotraj nekega prostora (našega življenjskega prostora), ampak poudari, da gre za hojo ven (v svet) in vračanje v stavbo (v sveto), ki je Kristus. Tako kot v cerkev lahko vstopimo samo skozi vrata, lahko v nebesa vstopamo samo po odkupljenju Jezusa Kristusa. Zato je v ikonografiji cerkvenih vrat zaobsežen krst in pot odrešenja Božjega ljudstva.

Kot je Cerkev skrivnostno Kristusovo telo in mi njeni udje, tako je cerkvena stavba sestav arhitekturnih členov, ki, povezani med seboj, oblikujejo cerkveno zgradbo in ikonografsko upodabljajo podobo skrivnostnega Kristusovega telesa Cerkve. Tako

so del te celote tudi vrata v Cerkev s portalom, pragom, vratnimi krili, s celotnim vhodnim prostorom – v romanskih cerkvah celo s preddverjem, v katerem je bila pogosto krstilnica.

Vrata imajo obredni značaj v cerkveni zgradbi, ko postanejo del liturgije, kot napr. med veliko-nočnim obredjem, ko duhovnik s spremstvom pri vigiliji vstopi v cerkev s prižgano velikonočno svečo. Vrata (ostium) na cerkveni stavbi govorijo – so kot usta (os) za človeka. »Omogočajo srečanje, dotik, kličejo k ponižnosti. Stopiti k vratom cerkve in jih odpreti, pomeni dotakniti se Tistega, h komu prihajamo.« (A. Crnčević)

Eden od biserov romanske arhitekture, Vézelayška cerkev sv. Marije Magdalene v Franciji (zgrajena med leti 1120 in 1150), ki velja za enega od biserov romanske arhitekture, ima poleg veličastnega portala zelo velik *narteks* – preddverje ali vhodno lopo. Predvidevajo, da je ta nastal zaradi obredja. Romarji so se zbrali v narteksu, sledilo je dolgo pričakovanje v polmraku, potem pa slovesen vhod v cerkev. Na cvetno nedeljo je bil ta obred še posebno slovesen

v spomin na Kristusov prihod iz Galileje v Jeruzalem, tako da se je za tovrstni narteks celo ustalilo ime »galileja«. (3) Narteks je imel spokorniški značaj, saj je to prostor, v katerem se vernik ustavi in zbere, preden vstopi, ko pa odhaja iz svetišča, pa ga spomni na poslanstvo in na romanje. V veliko romanskih cerkvah, kot v Vézelayška, ta pomen poslanstva poudarja ikonografija notranjega portala vrat.

Sveta vrata bodo v bližajočem letu dobila ime »vrata usmiljenja« (1). Papež želi, da v svetem letu doseže Božje usmiljenje vse ljudi, tudi zapornike, za katere je določil izjemo za sveta vrata. Za sveta vrata v zaporih, tako dovoljuje, da postanejo sveta vrata – zapornikova vrata celice, seveda ob pogoju pokore in molitve. In ta vrata so lahko pod temi posebnimi pogoji simbol Kristusa. V svetem letu se pri teh vratih preko obreda pridobitve odpustka lahko zapornik reši – zveliča. Papež nam je s to izjemno gesto o svetih vratih v zaporih nekoliko razširil razumevanje svetih vrat. Vendar je ostal pri bistvu simbola – pri vratih.

JAGODE NAŠE PASTORALE

Zaradi globokega pomena cerkvenih vrat in tradicije je nevarno, da bi zamenjali sveta vrata v cerkvi s portalom znotraj cerkva ali slavoloki. Če vrata zamenjamo s takšnim arhitekturnim členom, smo zamenjali bistveno sporočilo: »Jaz sem vrata« (Jn 10,9), z nadomestkom, ki ima druge izvirne pomene, celo takšne, ki nimajo s sporočilom vrat, razen prehoda, nič skupnega ali mu celo nasprotujejo. npr. samostojni slavolok v antični dobi je nastal zaradi izkazovanja časti vojaškim zmagovalcem, cesarju in je služil proslavljanju vojskovodje, kraljev... Samostojec slavolok v stavbni zgodovini cerkve kot samostojen element v arhitekturi ni obstajal, razen za občasno rabo, za obeležje dogodka, ki se praznuje v svetišču (poroka, novomašno slavje). Je

izrazito začasnega značaja, vezan zgolj na dogodek, ki ga obeležuje, ali na osebo, za katero je postavljen.

Simbol svetih vrat izhaja iz bogate ikonografske zakladnice cerkvenih vrat in ob svetem letu še posebej poudarja pomen duhovne obnove s pomočjo romanja, sprave in evharistije.

Vera Klepej Turnšek

Literatura:

- (1) Bula ob napovedi izrednega jubileja usmiljenja. 2015. <http://katoliska-cerkev.si/bula-ob-napovedi-izrednega-jubileja-usmiljenja> (dostop september 2015).
- (2) Pismo svetega očeta Frančiška predsedniku papeškega sveta za pospeševanje nove evangelizacije pred izrednim jubilejem usmiljenja, 2015. <http://katoliska-cerkev.si/pismo-svetega-oceta-franciska-predsedniku-papeskega-sveta-za-pospeševanje-nove-evangelizacije-pred-izrednim-jubilejem-usmiljenja> (objava 8.9.2015, dostop sep. 2015).
- (3) Govekar, Nataša. 2009. Bazilika sv. Marije Magdalene v Vézelayu in posredovanje vere preko podobe. *Tretji dan*. 38, 3/4 (mar./apr. 2009), 123-133.
- (4) http://www.vatican.va/news_services/liturgy/documents/ns_lit_doc_14121999_porta-santa_it.html (dostop oktober 2015).

»Jezus iz Nazareta s svojo besedo, s svojimi dejanji in z svojo osebo razodeva Božje usmiljenje.«

(iz bule ob napovedi izrednega jubileja usmiljenja)

JUBILEJNI ODPUSTKI V SVETEM LETU USMILJENJA

Nauk o odpustkih se naslanja na tri velike resnice. Prvič: za vsakim grehom, tudi po opravljeni sveti spovedi, ostane časna kazen. Časne kazni se izbrišejo v času zemeljskega življenja z odpustki ali po smrti z očiščevanjem v vi-
cah. Drugič: neizmeren je zaklad zasluženj Kristusa, Božje Matere Marije in svetnikov. Tretjič: velika je solidarnost svetnikov s skrivnostnim Kristusovim telesom, ki je Cerkev.

Sveti papež Janez Pavel II. je odpustke imenoval »daro-
ve usmiljenega Boga«.

Odpustki so za Cerkev zelo koristni, ker vse ljudi kličejo k veselju; ker dvigajo upanje; vso Cerkev seznanjajo s posledicami grehov; vernike vabijo k delom usmiljene ljubezni; spodbujajo k redni spravi z Bogom; vsem rajnim naklanjajo veliko pomoč; vernike povezujejo z duhovniki in papežem in nenehno kažejo na sveto in brezmadežno Kristusovo nevesto, ki je Cerkev.

Prejem jubilejnega odpustka

Papež Frančišek si želi, da jubilejni odpustek doseže vsakega vernika. Za prejem jubilejnega odpustka je potrebnih pet temeljnih pogojev. Prejemnik mora biti krščen; ne izobčen; brez smrtnega greha; v stanju milosti in da ima pravi namen. Odstranjena mora biti vsaka nevarnost praznoverja ali kakršne koli nezdrave navezanosti na materialne stvari. Za prejem jubilejnega odpustka vernik ne sme biti navezan niti na mali greh. Takšna nenavezanost vernika spodbuja k bolj odprtemu, velikodušnemu in popolnemu spreobrnjenju. Kdor se ne da Bogu popolnoma na razpolago, ne more biti deležen odpustka. Odpustkov ni mogoče prejeti brez osebnega spreobrnjenja in tesne povezanosti z Bogom.

A. Romanje k svetim vratom

V svetem letu se za prejem jubilejnega odpustka zahteva krajše romanje k svetim vratom, ki bodo odprta v vsaki stolni cerkvi in v

JAGODE NAŠE PASTORALE

cerkvah, ki jih bodo za to določili škofje. Če bo prejemnik oviran, da bi stopil skozi sveta vrata, bo lahko prosil spovednika, da mu v zameno določi drugo dejanje, ki ga bo lažje opravil. Spovednik bo lahko v zakramentalni spovedi ali izven nje prosilcu določil bolj primerne pogoje, ki jih bo moral izpolniti. Papež Frančišek je določil posebne ugodnosti za bolnike, ostarele in osamljene osebe. Za prejem svetoletnega odpustka bo dovolj, da bodo bolniki v duhu povezani z drugimi verniki, da bodo svoje trpljenje in bolezni darovali Bogu in da bodo sveto mašo spremljali preko TV. Papež bolnikom zelo priporoča, da prejmejo sveto obhajilo. Če so v hudi bolezni pa zadošča tudi duhovno obhajilo. Posebne ugodnosti je papež Frančišek namenil tudi zapornikom. Svetoletni odpustek bodo lahko prejeli vsakič, ko bodo prečkali vrata svoje celice in se bodo v mislih in molitvi obrnili na nebeškega Očeta.

B. Sveta spoved, molitev in obhajilo

Za prejem jubilejnega odpustka je potrebno opraviti tudi sveto spoved in prejeti sveto obhajilo.

Pri tem je potrebno vedeti, da niso zakramenti (spoved, obhajilo) tisti, ki podeljujejo odpustek. Z zakramenti se vernik samo primerno pripravi na prejem odpustka. Zakramenti razpoložijo vernika, ga posvetijo in očistijo, da more od Boga prejeti dar odpustka. Odpustek se prejme zaradi »Božjega usmiljenja« in ne zaradi molitve, navzočnosti pri maši ali zaradi zakramentov, ki jih je vernik prejel. Za prejem jubilejnega odpustka prav tako ni dovolj, da vernik enkrat opravi sveto spoved, ampak je potrebno, da se redno spoveduje. Brez redne (letne, mesečne, tedenske) svete spovedi je namreč nemogoče, da bi vernik živel duhovno življenje. Sodbo o tem, ali vernik lahko prejme odpustek, daje spovednik.

Redovni predstojniki in ordinariji bodo lahko vernikom, ki za prejem jubilejnega odpustka ne bodo mogli pravočasno opraviti svete spovedi in prejeti svetega obhajila, dovolili, da lahko kljub temu prejmejo odpustek, če bodo pripravljene, da manjkajoče pogoje izpolnijo takoj, ko jim bo to mogoče. Za prejem jubilejnega odpustka bo predvsem potrebno

imeti popolno kesanje in obžalovanje grehov. Nepopolno kesanje namreč ne doseže odpuščanja velikih grehov, pač pa je v takem primeru za vernika potrebna zakramentalna spoved. Gluhi in nemi bodo prav tako lahko deležni odpustkov, če se bodo v duhu povezali z verniki in z njimi molili, pa čeprav samo v mislih.

Popolni jubilejni odpustek

Verniki, ki bodo stopili skozi sveta vrata, bodo lahko prejeli popolni odpustek. Popolni odpustek pomeni popolno odpuščanje vseh časnih kazni za grehe, ki so že bili odpuščeni. Popolni odpustek bo lahko vernik prejel samo enkrat na dan, razen v smrtni nevarnosti. Takrat se odpustek lahko prejme večkrat na dan. Za prejem popolnega odpustka je potrebno, da vernik opravi sveto spoved in dejanje pokore, prejme sveto obhajilo, zmoli molitev po namenu svetega očeta in izključi kakršnokoli nagnjenje do greha.

Popolni odpustek bodo verniki in romarji v svetem letu lahko prejeli tudi v Marijinih svetiščih, ki so povzdignjena v bazilike in imajo pravice in pooblastila, ki pripadajo takim cerkvam.

Popolni odpustek bo v svetem letu mogoče prejeti tudi s pobožnim češčenjem Najsvetejšega zakramenta ali vsaj s polurnim branjem sv. pisma, s pobožno molitvijo križevega pota ali z molitvijo rožnega venca. Prav tako bodo lahko verniki prejeli popolni odpustek, če bodo skesano prisostvovali sveti maši ali če bodo molili za duhovnike ali zanje opravili dobra dela. Druge priložnosti za prejem popolnega odpustka bodo evharistične procesije, duhovne vaje, sveti misijoni, svetovni molitveni dnevi, obletnice krsta, posvetitve družine, oltarja ali cerkve. Prav tako bodo v svetem letu lahko verniki prejeli popolni odpustek, če bodo pobožno prisostvovali papeževi molitvi rožnega venca ali molitvi križevega pota po radiu ali TV. Duhovniki pa bodo lahko popolni odpustek prejeli, če bodo pobožno molili hvalnice ali večernice pred najsvetejšim zakramentom in če bodo vdano spovedovali vernike.

Delni jubilejni odpustek

Verniki, ki bodo v svetem letu romali k svetim vratom, bodo lahko prejeli tudi delni odpustek. Za prejem delnega odpustka je

JAGODE NAŠE PASTORALE

potrebno, da si vernik prizadeva za štiri duhovne stvari. Za prejem delnega odpusta je potrebno, da se vernik večkrat na dan spomni na Boga in se obrača nanj s pobožnimi klici. Vsak, kdor želi prejeti delni odpustek je dolžan, da pogosto opravlja dejanja ljubezni in usmiljenja. To pomeni, da daje svoje dobrine na razpolago tistim, ki jih potrebujejo. Za prejem delnega odpustka je potrebno, da vernik vdano sprejema trpljenje, da kroti svoje telo in si prizadeva čim bolj posnemati trpečega Kristusa. Prav tako je za delni odpustek potrebno, da vernik pred ljudmi pogumno pričuje za svojo vero. Duhovniki lahko prejmejo delni odpustek, če si prizadevajo za sveto življenje in če zvesto opravljajo svojo službo.

Za prejem delnega odpustka Cerkev priporoča štiri klasične

poti, in sicer: voljno prenašanje težav življenja; pomoč bližnjemu; dejanja pokore in zvesto pričevanje za Kristusa. Delni odpustek bodo v svetem letu lahko prejeli verniki, ki izpolnjujejo svoje vsakdanje dolžnosti in voljno prenašajo težave življenja. Prav tako tudi tisti, ki svojo dušo dvigajo k Bogu in izgovarjajo pobožne vzklike, ki so lahko kratki, z eno ali več besedami, pa čeprav samo v mislih. Delni odpustek pa bodo lahko prejeli tudi tisti verniki, ki se bodo prostovoljno odpovedali kakšni dobri stvari iz ljubezni do Kristusa. Popolne ali delne odpustke bodo verniki v svetem letu vedno lahko prejeli zase ali pa jih namenili rajnim, za »blagor njihovih duš«.

Stanislav Slatinek

»Usmiljenje: to je poslednje in najvišje dejanje, s katerim nam prihaja naproti Bog.«

(iz bule ob napovedi izrednega jubileja usmiljenja)

ŠKOFIJA NOVO MESTO

MOLITVENO BOGOSLUŽJE ZA SVETO LETO USMILJENJA

JAGODE NAŠE PASTORALE

MOLITEV PAPEŽA FRANČIŠKA ZA JUBILEJNO LETO

Gospod Jezus Kristus, učil si nas, naj bomo usmiljeni, kakor je nebeški Oče, in rekel si nam, da, kdor vidi tebe, vidi Njega. Pokaži nam svoje obličje in bomo rešeni.

Tvoj ljubezni poln pogled je osvobodil Zaheja in Mateja zaslužjenosti z denarjem, prešuštnico in Magdaleno iskanja sreče v ustvarjenih stvareh. Ganil je Petra, da je po izdaji jokal, in je zagotovil raj skesanemu razbojniku.

Stori, da bo vsak od nas prisluhnil, kakor da je njemu namenjena beseda, ki si jo rekel Samarijanki: 'Če bi poznala Božji dar!' Ti si vidno obličje nevidnega Očeta, Boga, ki izraža svojo vsemogočnost predvsem z odpuščanjem in usmiljenjem. Stori, da bo Cerkev v svetu vidno obličje Tebe, njenega vstalega in v slavi bivajočega Gospoda.

Hotel si, naj bodo tvoji služabniki oblečeni v slabost, da bodo imeli pravo sočutje do tistih, ki so v nevednosti in zmoti. Stori, da se bo vsak, h kateremu se bo približal kdorkoli od njih, čutil pričakovanega, ljubljenega in da mu je od Boga odpuščeno.

Pošlji svojega Duha ter z njegovim maziljenjem vse posveti, da bo jubilej usmiljenja leto Gospodove milosti in bo lahko tvoja Cerkev s prenovljenim navdušenjem revežem prinašala veselo sporočilo, razglašala zapornikom ter zatiranim svobodo in slepim vračala vid.

Po priprošnji Marije, Matere usmiljenja, prosimo tebe, ki živiš in kraljuješ z Očetom in Svetim Duhom na veke vekov. Amen.

MOLITVENA URA K BOŽJEMU USMILJENJU

Ob besedah iz Dnevnika sv. Favstine Kowalske

PESEM: *Usmiljeni Jezus, ozri se na me,
iskrene se dvigajo k tebi želje.
Naj ljubim srčno le tebe samo,
ki svoje razkrivaš Srce mi lepo.*

V: Pozdravljena skrita ljubezen, življenje moje duše. Pozdravljam te, Jezus, pod to skromno podobo kruha. Pozdravljeno, moje najslajše usmiljenje, ki se razlivaš na vse duše. Pozdravljena, neskončna dobrot, ki naokoli razlivaš žarke milosti.

Pozdravljena, zastrta svetloba, ti luč duš. Pozdravljen izvir neizčrpnega usmiljenja – najčistejši vrelec, iz katerega nam pritekata življenje in svetost. Pozdravljen, zaklad čistih src. Pozdravljeno edino upanje za grešne duše. *(Dnevnik sv. Favstine 1733)*

Vsi: Jezus, skrit v Najsvetejšem oltarnem zakramentu, moja edina ljubezen in usmiljenje, v varstvo ti izročam svoje dušne in telesne potrebe. Ti mi moreš pomagati, ker si usmiljenje samo, v tebi je vse moje upanje. *(Dn 1751)*

V: V zgodovini krščanstva je Bog izbral različne osebe, po katerih je odkrival duhovne skrivnosti. Po sv. Marjeti Alakok je v 17. stoletju razkril svoje presveto Srce, sestri sv. Favstini Kowalski pa je v začetku 20. stoletja razodel svojo največjo lastnost - Božje usmiljenje.

B: Sv. Fawstina je zapisala: Zvečer, ko sem bila v celici, sem zagledala Gospoda Jezusa v belem oblačilu. Ena roka je bila dvignjena v blagoslov, druga pa se je dotikala obleke na prsih. Iz odstrte obleke na prsih sta izhajala dva velika premena žarkov, eden rdeč, drug bled. Molče sem

JAGODE NAŠE PASTORALE

gledala Gospoda; moja duša je bila napolnjena s strahom, pa tudi z velikim veseljem. Po tem je Jezus rekel:

V: Naslikaj podobo po vzorcu, ki ga vidiš, z napisom: Jezus, vate zupam. Želim, da bi to podobo častili... (Dn 47)

Obljubljam, da se človek, ki bo častil to podobo, ne bo pogubil. Obljubljam mu že na zemlji zmago nad sovražniki, zlasti pa ob smrtni uri. Sam ga bom branil kakor svojo čast. (Dn 49)

Hočem, da bi bila ta podoba, ki jo boš naslikala s čopičem, slovesno blagoslovljena na prvo nedeljo po veliki noči; ta nedelja naj bo praznik usmiljenja. (Dn 49)

Vsi: Bog, kako radodarno razlivaš svoje usmiljenje; vse to pa si storil za človeka. Kako zelo moraš ljubiti tega človeka, ko je tvoja ljubezen zanj tako dejavna! Moj Stvarnik in Gospod, povsod vidim sledove tvojih rok in pečat tvojega usmiljenja, ki obdaja vse, kar je ustvarjeno. Moj neizmer-no usmiljeni Stvarnik, tebe želim častiti v imenu vseh ustvarjenih bitij in v imenu brezdušnih stvari. Pozivam vse vesolje, naj slavi tvoje usmiljenje. Kako velika je tvoja dobrota, o Bog! (Dn 1749)

*PESEM: Če joka sirota, tolažbo deliš,
za ovco zgubljeno pa sam se solziš.
Naj ljubim gorke le tebe samo,
usmiljen me dvigni na ramo svojo.*

B: Sv. Favstina je Jezusa vprašala, kaj pomenita dva žarka, ki izhajata iz njegove prebodene strani. Jezus ji je odgovoril:

V: Ta dva pramena žarkov pomenita kri in vodo. Bledi pramen pomeni vodo, ki opravičuje duše; rdeči pa pomeni kri, ki je življenje duše. Ta dva pramena žarkov sta privrela iz globin mojega usmiljenja takrat, ko je sulica prebodla moje umirajoče Srce na križu. Ta dva pramena varujeta duše pred jezo mojega Očeta. Srečen, kdor bo živel v njuni senci, ker ga ne bo dosegla pravična roka Boga. (Dn 299)

Vsi: Pozdravljena, odprta rana Jezusovega Srca, iz katerega izhajata pramena usmiljenja in iz katere nam je dano črpati življenje samo s posodo zaupanja.

Pozdravljena, nepojmljiva Božja dobrot, nikoli izmerjena in ne raziskana, polna ljubezni in usmiljenja, a vedno sveta; ti si kakor dobra mati, sklonjena k nam.

Pozdravljen, prestol usmiljenja – Jagnje Božje, ki si zame daroval svoje življenje; kateremu se vsak dan klanja moja duša, prežeta z globoko vero. *(Dn 1321b)*

B: Jezus pravi sv. Favstini: Dajem ti tri načine za izkazovanje usmiljenja bližnjim: prvi – delo, drugi – beseda, tretji – molitev; v teh treh stopnjah je zajeta polnost usmiljenja in je neizpodbitni dokaz ljubezni do mene. Na ta način duša slavi in povečuje moje usmiljenje. Da, prva nedelja po veliki noči je praznik usmiljenja, vendar mora biti tudi delo; naročam čiščenje mojega usmiljenja s slovesnim obhajanjem tega praznika ter čiščenjem naslikane podobe. Po tej podobi bom delil mnoge milosti. Podoba mora opozarjati na želje mojega usmiljenja, saj tudi najmočnejša vera brez del nič ne pomaga. *(Dn 742b)*

V: Moje usmiljenje je večje kakor tvoja beda in beda vsega sveta. Kdo je izmeril mojo dobrotu? Zate sem se spustil iz nebes na zemljo; zate sem se dal pribiti na križ; zate sem dovolil s sulico odpreti svoje presveto Srce in sem ti odprl studenec usmiljenja. Pridi in črpaj s posodo zaupanja milosti iz tega izvira. Ponižnega srca nikoli ne zavračam. Tvoja beda je utonila v globinah mojega usmiljenja. Zakaj bi se z menoj prerekal zaradi svoje bede? Napravi mi veselje in mi izroči vse svoje stiske in vso bedo, jaz pa te bom napolnil z zakladi svojih milosti. *(Dn 1485)*

Vsi: Pokaži mi, Bog, svoje usmiljenje po usmiljenem Jezusovem Srcu. Usliši moje vzdihne in prošnje ter solze skesanega srca. O vsemogočni, vedno usmiljeni Bog, neizčrpno je tvoje usmiljenje. Čeprav je moja beda velika kakor morje, imam popolno zaupanje v usmiljenega Gospoda. O večna Trojica, vedno dobrotni Bog, tvoje usmiljenje nima mere, zato zaupam v morje usmiljenja in te prepoznam, Gospod, čeprav me loči zastor.

JAGODE NAŠE PASTORALE

Gospod, naj se proslavlja po vsem svetu vsemogočnost tvojega usmiljenja. Njegovo češčenje naj nikoli ne preneha, moja duša, goreče oznanja Božje usmiljenje. *(Dn 1298)*

*PESEM: Ko v družbo nebeško boš srca jemal,
boš zvesto ljubezen najvišje dejal.
Naj ljubim zvesto le tebe samo,
o sprejmi me k sebi v veselo nebo.*

B: Jezus obljublja po sv. Favstini: Tiste, ki širijo češčenje mojega usmiljenja, bom varoval vse življenje kakor ljubeča mati svojega otročička, ob smrtni uri pa jim ne bom sodnik, temveč usmiljeni Odrešenik. V tej poslednji uri človek nima ničesar v svojo obrambo, razen mojega usmiljenja; srečen, kdor se je v življenju potapljal v studenec usmiljenja, ker ga pravičnost ne bo dosegla. *(Dn 1075)*

V: Moj ljubljeni otrok, ti sreča mojega Srca, pogovor s teboj mi je dražji in prijetnejši kakor angelski spev. Zate so odprti vsi zakladi mojega Srca. Jemlji iz tega Srca, kar potrebuješ zase in za ves svet. Zaradi tvoje ljubezni odvracam pravične kazni, ki so jih ljudje zaslužili. Eno dejanje čiste ljubezni do mene mi je dražje kakor na tisoče hvalnic nepopolnih duš. En tvoj vzdihljaj ljubezni da zadoščenje za mnoge žalitve, s kakršnimi me hranijo neverniki. Najmanjše delo ali dejanje kreposti ima v mojih očeh neizmerno vrednost, to pa zaradi velike ljubezni, ki jo imaš do mene. V takšni duši, ki živi izključno od mene, kraljujem kot v nebesih. *(Dn 1489)*

Vsi: Bodi slavljen, v sveti Trojici edini, usmiljeni Bog, nedoumljivi, neizrekljivi, nepojmljivi. Angeli te s svojim razumom ne morejo spoznati, zato brez konca ponavljajo svoj večni: Svet.

Bodi slavljen, naš usmiljeni Stvarnik in Gospod, vsemogočen, a poln sočutja, nepojmljiv. Tebe ljubiti je smisel našega življenja, peti ti svojo večno hvalnico: Svet.

Bodi blagoslovljen, usmiljeni Bog, večna ljubezen, ti si nad nebesi in modrina neba. Slavi te množica čistih duhov s svojo večno pesmijo – trikrat Svet. *(Dn 1742)*

ŠKOFIJA NOVO MESTO

B: Bog, kako radodarno razlivaš svoje usmiljenje; vse to pa si storil za človeka. Kako zelo moraš ljubiti tega človeka, ko je tvoja ljubezen zanj tako dejavna! Moj Stvarnik in Gospod, povsod vidim sledove tvojih rok in pečat tvojega usmiljenja, ki obdaja vse, kar je ustvarjeno. Moj neizmer-no usmiljeni Stvarnik, tebe želim častiti v imenu vseh ustvarjenih bitij in v imenu brezdušnih stvari. Pozivam vse vesolje, naj slavi tvoje usmiljenje. Kako velika je tvoja dobrota, o Bog! (*Dn 1749*)

V: Ti, moj posebej ljubljeni otrok, punčica mojega očesa, nekoliko si odpočij na mojem Srcu in okusi ljubezen, ki jo boš užival vso večnost.

Toda, otrok, nisi še v Očetovi domovini, pojdi torej – okrepljen z mojo ljubeznijo – in se bojuj za moje kraljestvo v človeških dušah. Bori se kakor kraljevski otrok in pomni, da hitro minejo dnevi pregnanstva, z njimi pa možnost nabiranja zasluženja za nebesa. Moj otrok, od tebe pričakujem veliko število oseb, ki bodo vso večnost slavile moje usmiljenje. Moj otrok, da bi se dostojno odzval mojemu povabilu, me prejemaj vsak dan v svetem obhajilu – ono ti daje moč... (*Dn 1489*)

*PESEM: O Srce Božje, slišim tvoj glas,
iz hiše svete k sebi vabiš nas.
Glej, Srce sveto za nas krvavi,
ogenj v njem plameni.
Slava tebi, o Rešitelj moj,
križ nositi hočem za teboj.
Jezus premili, bodi pri nas
zdaj in poslednji čas.*

V: Božje usmiljenje, nedoumljiva skrivnost Presvete Trojice, **vate zaupam.**
Božje usmiljenje, izraz njegove največje moči,
Božje usmiljenje, ki si se razodelo v stvarjenju nebeških duhov,
Božje usmiljenje, ki si nas iz nič poklicalo v življenje,
Božje usmiljenje, ki obsegaš ves svet,
Božje usmiljenje, ki nam daješ nesmrtno življenje,
Božje usmiljenje, ki nas varuješ zasluženih kazni,
Božje usmiljenje, ki nas rešuješ bede greha,
Božje usmiljenje, ki nam v Besedi, ki je postala človek, daješ opravičenje,
Božje usmiljenje, ki se na nas izlivaš iz Kristusovih ran,
Božje usmiljenje, ki izviraš iz Presvetega Srca Jezusovega,
Božje usmiljenje, ki si nam dalo Presveto Devico Marijo za Mater usmiljenja,
Božje usmiljenje, navzoče v postavitvi Cerkvi, ki obsega vesoljni svet,
Božje usmiljenje, navzoče v postavitvi in delitvi svetih zakramentov,
Božje usmiljenje, neomejeno v zakramentu krsta in pokore,
Božje usmiljenje, neizmerno v zakramentu evharistije in duhovništva,
Božje usmiljenje, ki si nas poklicalo k sveti veri,
Božje usmiljenje, v spreobrnjenju grešnikov,
Božje usmiljenje, ki posvečuješ pravične,
Božje usmiljenje, ki k popolnosti vodiš svete,
Božje usmiljenje, studenec bolnim in trpečim,
Božje usmiljenje, tolažba in blagor vsem, ki so skesanega srca,
Božje usmiljenje, upanje tistih, ki obupavajo,
Božje usmiljenje, ki vedno in povsod spremljaš vse ljudi,
Božje usmiljenje, ki nas napolnjuješ z milostjo,
Božje usmiljenje, mir umirajočim,
Božje usmiljenje, ki nas varuješ peklenskega ognja,
Božje usmiljenje, ki lajšaš trpljenje dušam v vicah,
Božje usmiljenje, ti veselje in neizmerna radost vseh svetih,

Božje usmiljenje, neskončno v vseh skrivnostih vere,
Božje usmiljenje, neizčrpni vir čudežev.

V: Bog je usmiljen in poln svetosti, počasen z jezo, poln dobrote.

O: Zato bom vekomaj klical Božje usmiljenje.

V: Molimo. O Bog, tvoje usmiljenje je neskončno, tvoja milost neizčrpna. Milostno poglej na nas, pomnoži v nas delo svojega usmiljenja, da ne bomo obupali tudi v največjih preizkušnjah, temveč bomo bolj zaupali v Božjo voljo, ljubezen in usmiljenje. – Po našem Gospodu Jezusu Kristusu, Kralju usmiljenja, ki s teboj in s Svetim Duhom izkazuje usmiljenje vekomaj. **Amen.**

Vsi: Marija, Mati moja in moja Gospa,

Tebi darujem svojo dušo in telo, svoje življenje in smrt in kar ji bo sledilo.

Vse izročam Tvojim rokam, o Mati moja.

Ogrni me s svojim deviškimi plaščem
in izprosi mi milost čistosti srca, duše in telesa.

Brani me s svojo mogočnostjo pred vsemi sovražniki,
posebno pred tistimi, ki skrivajo svojo zlobo pod krinko kreposti.

Utrdi mojo dušo, da je ne stre trpljenje.

Mati milosti in usmiljenja, uči me živeti v Bogu,
saj sem ves Tvoj, o Marija! Amen.

*PESEM: Tebi živeti srčno želim,
zate, o Jezus, vdano naj trpim.
Srce presveto, umiri me ti,
v boju mi daj moči.
Slava tebi, o Rešitelj moj,
križ nositi hočem za teboj.
Jezus premili, bodi pri nas
zdaj in poslednji čas.*

*p. Benedikt Emberšič OFM
po Molitveniku k Božjemu usmiljenju*

JAGODE NAŠE PASTORALE

OBRED SPRAVE VEČ SPOKORNIKOV S POSAMIČNO SPOVEDJO IN ODVEZO

PESEM: Usmiljeni Jezus

*Usmiljeni Jezus, ozri se na me,
iskrene se dvigajo k tebi želje.
Naj ljubim srčno le tebe samo,
ki svoje razkrivaš Srce mi lepo.*

*Če joka sirota, tolažbo deliš
za ovco zgubljeno pa sam se solziš.
Naj ljubim gorko le tebe samo,
usmiljen me dvigni na ramo svojo.*

*Ko v družbo nebeško boš srca jemal,
boš zvesto ljubezen najvišje dejal.
Saj ljubim zvesto le tebe samo,
o sprejmi me k sebi v veselo nebo.*

Voditelj (V), Ljudstvo (L):

V: imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

L: Amen.

V: Milost, usmiljenje in mir Boga Očeta in Jezusa Kristusa našega Odrešenika, naj bo z vami vsemi.

L: In s tvojim Duhom.

V: Dragi bratje in sestre, Bog nas znova vabi k spreobrnjenju; molimo, da bi zopet prejeli milost v našem Gospodu Jezusu Kristusu.

Vsi se nekaj časa zadržijo v tihi molitvi.

V: Oče usmiljenja in Bog vse tolažbe,
ki ne želiš smrti grešnika, ampak da se spreobrne,
pomagaj tvojemu ljudstvu, da se zopet vrne k tebi in živi.
Pomagaj nam v tem času milosti,
da bomo radi poslušali oznanilo sprave, se podredili tvoji volji
in tako vse obnovili v Kristusu,
ki s teboj v občestvu Svetega Duha živin in kraljuje vekomaj.

Berilo:

V duhu prenovite svoje mišljenje

Iz pisma apostola Pavla Efežanom (Ef 4,23-32)

Bratje, prenovite se v duhu svojega uma in oblecite novega človeka, ki je po Bogu ustvarjen v pravičnosti in svetosti resnice. Zato opustite laž in govorite resnico vsak s svojim bližnjim, saj smo med seboj deli enega telesa. Jezite se, a nikar ne grešite; sonce naj ne zaide nad vašo jezo in ne dajajte prostora hudiču. Kdor krade, naj ne krade več, ampak naj se trudi s svojimi rokami in dela to, kar je dobro, da bo lahko dal tistemu, ki je v potrebi. Nobena umazana beseda naj ne pride iz vaših ust, marveč le dobra, da bi bila ob potrebi v izgrajevanje, da bi podelila milost tistim, ki poslušajo. Ne žalostite Božjega Svetega Duha, s katerim ste bili kot s pečatom zaznamovani za dan odkupitve. Naj izginijo med vami vsakršna ujedljivost, vsakršno besnenje, jeza, rohnenje in preklinjanje z vsakršno hudobijo vred. Bodite drug do drugega dobrosrčni in usmiljeni ter drug drugemu odpuščajte, kakor je tudi vam Bog milostno odpustil v Kristusu.

Božja beseda.

Psalm:

Ps 50

Odpev: Zoper tebe samega sem grešil, usmili se me, Gospod.

Usmili se me, Bog, po svoji milosrčnosti,
v svojem velikem usmiljenju izbriši mojo pregreho.

Popolnoma izmij mojo krivdo in mojega greha me očisti.

Odpev: Zoper tebe samega sem grešil, usmili se me, Gospod.

Svojo pregreho priznavam,
moj greh mi je živo v spominu.

Grešil sem zoper tebe samega,
kar je zlo v tvojih očeh, sem storil.

Odpev: Zoper tebe samega sem grešil, usmili se me, Gospod.

Glej, človek podeduje krivdo že ob rojstvu,
z grehom je omadeževan že od začetka.

Vem, da ljubiš odkritosrčnost.

Ko sem sam pred teboj, me učiš modrosti.

Odpev: Zoper tebe samega sem grešil, usmili se me, Gospod.

Odpusti mi grehe, da bom očiščen,
bolj kot sneg bom bel, ko me umiješ.

Naj spet občutim radost in veselje,
moje potrto srce naj se vzraduje.

Odpev: Zoper tebe samega sem grešil, usmili se me, Gospod.

Čisto srce, o Bog, mi ustvari,
duha stanovitosti v meni obnovi!

Naj se spet veselim, da sem rešen,
duha požrtvovalnosti v meni utrdi.

Odpev: Zoper tebe samega sem grešil, usmili se me, Gospod.

Ne zavrzi me izpred svojega obličja
in svojega svetega duha mi ne odvzemi.

Moja daritev, o Bog, je skesan duh,
skesanega in ponižnega srca, o Bog, ne zametuješ.

Odpev: Zoper tebe samega sem grešil, usmili se me, Gospod.

**Jaz sem luč sveta, govori Gospod, kdor hodi za menoj, bo imel luč
Življenja** (prim. Jn 8,12).

Evangelij: Jn 13,34-35

Iz svetega evangelija po Janezu:

V tistem času je Jezus dejal svojim učencem: Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj! Kakor sem vas jaz ljubil, tako se tudi vi ljubite med seboj! Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če boste med seboj imeli ljubezen. Če se boste držali mojih zapovedi, boste ostali v moji ljubezni, kakor sem se tudi jaz držal zapovedi svojega Očeta in ostajam v njegovi ljubezni. To sem vam povedal, da bo moje veselje v vas in da bo vaše veselje dopolnjeno. To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil. Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da dá življenje za svoje prijatelje.

Homilija.

Spraševanje vesti: vzorec v obredniku SVETA POKORA (Ljubljana 1976), str. 188–191.

OBRED SPRAVE

Splošna spoved grehov

V: Bratje in sestre, priznajmo svoje grehe in molimo drug za drugega, da se zveličamo.

Vsi skupaj molijo: Vsemogočnemu Bogu in vam, bratje in sestre, priznam, da sem grešil v mislih, besedah in dejanju, mnogo dobrega opustil in slabega storil. Žal mi je, zelo mi je žal. Zato prosim sveto Devico Marijo, vse angele in svetnike in tudi vas, prosite zame Boga, nebeškega Očeta,

V: Bog je dober in usmiljen. Očiščuje srca vseh, ki priznajo svoje grehe, in odvezuje krivde vsem, ki se skesano obtožijo. Ponižno ga prosimo:

1. Gospod, daj nam milost prave pokore. Prosimo te, usliši nas.
2. Odpusti nam in izbriši krivdo za storjene grehe.
3. Z grehom smo se oddaljili od tvoje Cerkev, naj se k njej očiščeni vrnemo.
4. Obnovi v nas sijaj krstne milosti, ker smo ga z grehom omadeževali.
5. V tvoji ljubezni prenovljeni naj bomo zvesti pričevalci tvoje dobrote v svetu.
6. Pomagaj nam, da bomo vztrajali v tvojih zapovedih in tako vse čase in vso večnost ohranili božje življenje.

V: Boga, našega Očeta, sedaj prosimo z besedami, kakor nas je naučil Kristus, da nam odpusti grehe in nas reši vsega hudega.

Oče naš ...

V: Gospod, usmili se nas, ko v tvoji Cerkvi priznavamo svojo grešnost. Na njeno priprošnje nas reši vsakega greha, da se bomo s prenovljenimi srci tebi zahvaljevali. Po Kristusu, našem Gospodu.

Sledi posamična spoved vernikov in odveza. Med spovedovanjem se lahko izmenjujejo trenutki tišine in primerne pesmi (pesmarica SLAVIMO GOSPODA).

<i>K tebi Jezus ljubeznivi</i>	428
<i>K tebi želim moj Bog</i>	429
<i>Na nebu in na zemlji</i>	150
<i>O srce božje</i>	155
<i>Božje milostno srce</i>	147
<i>O prizanesi</i>	77
<i>O grešna stvar, le premišluj</i>	76
<i>O premisli, človek grešni</i>	72
<i>Gledam te, Zveličar mili</i>	68
<i>Daj mi, Jezus, da žalujem</i>	65
<i>Duša, le pojdi z mano</i>	778

Sklepna zahvalna molitev:

V: Vsemogočni in usmiljeni Bog,
 ti si človeka ustvaril in še čudoviteje prenovil.
 Če greši, ga ne zapustiš,
 ampak ga še naprej spremljaš z očetovsko ljubeznijo.
 Svojega Sina si poslal na svet,
 da bi s trpljenjem in smrtjo uničil greh
 ter nam s svojim vstajenjem vrnil življenje in radost.
 Svojega Svetega Duha si izlil v naša srca,
 da bi bili tvoji otroci in dediči.
 Neprenehoma nas prenavljaš s skrivnostjo odrešenja,
 da bi bili rešeni suženjstva greha
 in bili vsak dan bolj podobni tvojemu ljubljenu Sinu.
 Zahvaljujemo se ti za čudovita dela tvojega usmiljenja
 in te z vso Cerkvijo hvalimo

JAGODE NAŠE PASTORALE

in ti pojemo novo pesem
z glasom, srcem in življenjem:
tebi slava po Kristusu in v Svetem Duhu zdaj in vekomaj. AMEN.

Nato duhovnik blagoslovi vernike:

Gospod Bog naj vodi naša srca k božji ljubezni in Kristusovi potrpežljivosti.

AMEN.

Da bomo mogli hoditi po poti novega življenja in v vsem ugajati Bogu.

AMEN.

Blagoslovi vas vsemogočni Bog, Oče in Sin + in Sveti Duh.

AMEN.

Gospod vam je odpustil grehe, pojdite v miru.

Bogu hvala.

»Usmiljenje: to je pot, ki povezuje Boga in človeka«.

(iz bule ob napovedi izrednega jubileja usmiljenja)

KRIŽEV POT - ŠOLA BOŽJEGA USMILJENJA

Uvod

Gospod Jezus, rad bi hodil za teboj. Priznam pa, da težko sprejemam tvojo pot, tvoj pogled, tvojo miselnost in tvoje ravnanje. Trda je moja glava, a še trše je moje srce. Naj me tvoj križev pot naredi bolj občutljivega za sočloveka in sočutnega s trpečimi. Vzemi me v šolo tvojega usmiljenja. Usmili se me!

I. JEZUSA OBSODIJO NA SMRT

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil.

Pogostokrat se ujamem v mislih, kako sodim vse povprek. Ne morem verjeti, kako sem neprizanesljiv in nepopustljiv v svojih sodbah. Neusmiljeno udarjam po drugih in drugačnih in jim želim slabo.

/pavza - premislek/

GOSPOD, Ti pa praviš: »Ne sodite in ne boste sojeni. Ne obsojajte in ne boste obsojeni« (Lk 6,37). »Zato nehajte soditi drug drugega. Rajši pazite na to, da ne boste bratu v spotiko ali v pohujšanje« (Rim 14,13).

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

JAGODE NAŠE PASTORALE

II. JEZUS VZAME KRIŽ NA SVOJE RAME

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,

ker si s svojim križem svet odrešil.

Težko sprejemam in prenašam sebe. Še težje prenašam druge; njihova pričakovanja in zahteve. Rad se izogibam ljudi, ki so obteženi s problemi. Premalo sočutja je v meni.

/pavza - premislek/

Gospod, ti pa praviš: »Če hoče kdo iti za menoj, naj se odpove sebi in vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj« (Lk 9, 25). In me vabiš: da vzamem nase tvoj jarem in se učim od tebe, ker si krotak in v srcu ponižen, in našel bom počitek svoji duši kajti: »tvoj jarem je prijeten in tvoje breme je lahko« (Mt 11, 29-30).

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

III. JEZUS PRVIČ PADE POD KRIŽEM

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,

ker si s svojim križem svet odrešil.

Kolikokrat sem na tleh. Breme je pretežko. Ne vidim rešitve. Zapiram se vase in padam v žalost, najraje bi umrl. Ni nikogar, da bi me dvignil in imel sočutje z menoj.

/pavza - premislek/

Gospod, tudi tebe je premagala teža bremena in si padel pod križem. Nisi obstal na tleh, ker te je Oče dvignil. Oče te pošilja, da dvigaš vse, ki padajo v obup zaradi svojih težav in slabosti. Ti jih objemaš v svojem velikem usmiljenju.

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

IV. JEZUS SREČA SVOJO MATER

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,

ker si s svojim križem svet odrešil.

V trpljenju se zapiram vase. Sem sam. Zdi se mi, da nimam nikogar, ki bi se mi lahko približal in bil z menoj. V teh trenutkih se spomnim svoje matere, ki mi je stala ob strani in me znala potolažiti.

/pavza - premislek/

Gospod Jezus, tvoja Mati ti je bila vedno blizu. Tudi zdaj v urah najhujšega trpljenja čutiš njeno bližino. Srečala sta se vajina pogleda, srečali vajini senci. Prišla je tvoja Mati usmiljenja, da te s svojo navzočnostjo podpre. Hodi s teboj in trpi s teboj.

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

V. SIMON IZ CIRENE POMAGA JEZUSU NOSITI KRIŽ

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil.

Pravi križ je zame takrat, ko nimam nikogar, ki bi mi pomagal. Iščem usmiljeno in ljubečo roko, iščem človeka, ki bi se mu smilil in bi me imel rad. Priznam, da mi je težko pomagati drugim. Pomagam, če sem v to prisiljen.

/pavza - premislek/

Gospod Jezus, hočeš, da ti pomagam. Želiš, da prispevam svoj delež v tvojem trpljenju. Lahko ti pomagam pri odreševanju sveta tako, da sprejemam svoj križ in da sotrpim in sočutim s trpečimi brati in sestrami.

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

VI. VERONIKA OBRIŠE JEZUSU POTNI OBRAZ

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil.

Pot me utruja. Obraz mi je znojen. Iščem človeka, iščem njegovo obličje. Rad bi se srečal iz oči v oči. Kdo mi lahko obriše grenke solze, ki polzijo po licih? Iščem sočutja in usmiljenja.

/pavza - premislek/

JAGODE NAŠE PASTORALE

Gospod Jezus, Tvoj obraz je iznakažen, ranjen, krvav, opljuvan. Približa se ti Veronika. Čuti tvojo bolečino in ponižanje. Ganjena pristopi k tebi in se te usmili. Briše ti sveto obličje. In ti jo blagruješ, ker je s tem dejanjem dosegla tvoje usmiljenje: »Blagor usmiljenim, zakaj ti bodo usmiljenje dosegli«.

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

VII. JEZUS PADE DRUGIČ POD KRIŽEM

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil.

Že spet sem na tleh. Trdno sem sklenil, da bom drugačen, če ne zaradi sebe, pa vsaj zaradi drugih, ki to od mene pričakujejo. Počutim se do tal ponižanega. Sram me je, da sem takšen: slabič.

/pavza - premislek/

Moj Gospod, ko te vidim ponovno na tleh, se zavedam, da je človeško padati, a Božje vstajati. V vsakem mojem padcu si ti navzoč. Vem, da si tu zato, da me dvigaš kot pastir izgubljeno ovco. Vsakokrat, ko mi odpustiš, me primeš za roko in mi praviš: vstani. Zavedam se, da ni v moji moči vstati. Hvala ti, da nisi obupal nad menoj in se me vedno usmiliš, ko sprejemem in priznam svoj padec.

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

VIII. JEZUS TOLAŽI JERUZALEMSKE ŽENE

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil.

Tolikokrat si želim tolažbe. Iščem jo v molitvi. Pri ljudeh, pa tudi v stvarih. Brez nje je težko živeti, sicer postane vse brez pravega okusa in pusto. Kako težko mi je, ko nisem sposoben najti prave besede za trpečega.

/pavza - premislek/

Gospod Jezus, Oče te je poslal, da tolažiš žalostne, potrte in osamljene. Oznanjaš veselo vest o Bogu, ki je Oče usmiljenja in vse tolažbe. Zdaj, ko bi ti potreboval tolažbe, pa ti tolažiš žene, ki jokajo nad teboj. Ko si se

odločil, da me boš vzljubil do konca, si se odločil za pot križa. Tako mi je tvoj križ postal resnična in neminljiva tolažba na mojem križevem potu.

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

IX. JEZUS PADE TRETJIČ POD KRIŽEM

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil.

Premalo se zavedam, da je greh tako nekaj ponižujočega in uničujočega za človeka. Na svoji koži moram doživeti vso njegovo rušilno moč. Vedno znova sem ne tleh. Vedno znova me podre isti greh. Težko mi je to priznati in pasti na kolena pred Gospoda.

/pavza - premislek/

Ko vidim tebe, Gospod, na tleh, me v srcu zaboli: kaj sem spet pravzaprav storil ne samo sebi, temveč tudi tebi. Ti si z menoj na zemlji, do tal se spustiš, da me prav tu najdeš, kjer se velikokrat najdem in prav tu me želiš dvigniti in se me usmiliti v zakramentu sprave, ko me objameš in poljubiš.

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

X. JEZUSA SLEČEJO

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil.

Občudujem svoje telo. Čudovito sem ustvarjen! »Nag sem prišel iz materinega telesa in nag se vračam«, govori Job (1,21). Kako živim v svojem telesu? Ali se zavedam: „Vsak greh, ki ga stori človek, je zunaj telesa; kdor pa nečistuje, greši proti lastnemu telesu. Mar ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas in ki ga imate od Boga? Ne pripadate sebi, saj ste bili odkupljeni za visoko ceno. Zato povečujte Boga v svojem telesu“ (1Kor 6,19-20).

/pavza - premislek/

Gospod Jezus, na koncu nisi imel ničesar: ne plašča ne suknje ne pokrivala. Vse smo ti vzeli in te razgalili. Še več, oskrunili smo te in skrajno

JAGODE NAŠE PASTORALE

ponižali. Pokriva te samo kri, ki teče po telesu iz globokih ran, ki jih povzročajo naši grehi. O kako nedoumljivo je tvoje usmiljenje, ti sam nas hraniš svojim telesom in napajaš s svojo krvjo!

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

XI. JEZUSA PRIBIJEJO NA KRIŽ

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil.

Čim bolj se oteparam križa, tem bolj čutim njegovo težo. Kakor hitro ga sprejemem, sem pribit na njem in ne morem se ločiti od njega. Zelo težko dojemam to Božjo modrost o križu, jo doživljam kot norost. «Ker pač svet prek modrosti ni spoznal Boga, je Bog po norosti oznanila sklenil rešiti tiste, ki verujejo... Kajti Božja norost je modrejša od ljudi in Božja slabotnost močnejša od ljudi» (1 Kor 1,21-25).

/pavza - premislek/

Gospod Jezus, ti si zbral nekaj, kar se moji zdravi pameti upira - križ. Zato razumem tiste, ki ne morejo sprejeti te tvoje nore metode reševanja in osvobajanja ljudi. Trda se mi zdi tvoja zahteva: »Kdor ne sprejme svojega križa in ne hodi za menoj, ni mene vreden« (Mt 10,38).

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

XII. JEZUS UMRJE NA KRIŽU

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil.

Eno od najbolj vidnih in najtežjih del usmiljenja je odpuščati tistemu, ki me je prizadel, ki mi je storil krivico... »Kako težko se nam tolikokrat zdi odpuščanje! In vendar je odpuščanje orodje, izročeno našim krhkim rokam, da bi z njim dosegli vedrino srca. Če hočemo srečno živeti, je nujno potrebno prej opustiti zamere, nasilje in maščevanje« (papež Frančišek: Obličje usmiljenja 9).

/pavza - premislek/

Prosim te, Križani Gospod, podari milost, da bi bil usmiljen s tistim, ki mi stori zlo. Da bi molil, kakor si ti na križu molil za tiste, ki so te križali: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo« (Lk 23,34). Prosim te, Gospod, naj iz tvojega prebodenega srca, ki je »potrpežljivo in neskončno usmiljeno« teče kri, ki je »veletok usmiljenja«, in naj se razliva na vse ljudi, da bi vsi »postali usmiljeni, kakor je usmiljen naš nebeški Oče« (prim. Lk 6,36).

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

XIII. JEZUSA SNAMEJO S KRIŽA IN POLOŽE MARIJI V NAROČJE

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil.

Njegova Mati ga je spremljala na križevem potu. Z njim je globoko sotrpela in sočustvovala. Z njim je molila: naj se zgodi Očetova volja. Vztrajala je pod njegovim križem, bila je so-križana z njim. Zdaj pa ga ima v svojem naročju...

/pavza - premislek/

Gospod Jezus, popolnoma si se umiril v naročju svoje Matere. Spet sta neločljivo povezana. Brez Ne si ne morem zamisliti tvojega življenja, tvojega delovanja, trpljenja in vstajenja. Brez Nje si tudi jaz ne morem zamisliti svojega življenja: potrebujem takšno Mater, ki je usmiljena in sočutna z menoj.

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

XIV. JEZUSA POLOŽIJO V GROB

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil.

Priznam, da me je strah. Sem zbežan in negotov, ker ne vem ne dneva in ne ure svoje smrti. Težko sprejemam, da sem prah in da se v prah vračam. Ne rad razmišljam o svoji smrti, ker me misel nanjo potre in žalosti.

/pavza - premislek/

JAGODE NAŠE PASTORALE

Gospod Jezus, prišel si, da bi s teboj umiral, bil s teboj pokopan in s teboj vstajal v življenje. Od mene pričakuješ samo to, da verujem vate in v tvoje besede: »Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor vame veruje, bo živel, tudi če umre« (Jn 11,25). »Jaz sem pot, resnica in življenje« (Jn 14, 6). »Volja mojega Očeta je namreč, da ima vsak, kdor gleda Sina in veruje vanj, večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan« (Jn 6, 40).

/Trenutek tišine - osebna molitev/ Usmili se nas, Gospod. **Usmili se nas.**

SKLEP

»Bližajmo se torej z zaupnostjo prestolu milosti, da bomo dosegli usmiljenje in našli milost, ki nam bo v pravem trenutku pomagala« (Hebr 4,16).

Molimo. Gospod Jezus, na križevem potu si nam pokazal, da tvoje usmiljenje ne pozna meja. Nikogar nisi obsodil: ne Pilata, ne velikih duhovnikov, ne pismoukov, ne farizejev, ne vojakov in ne razjarjenega ljudstva, tudi mene ne. V svojem trpljenju si nam razodel Boga kot usmiljenega in milostljivega Očeta. Na križu si nas z razpetimi rokami objel in odprl svoje prebodeno srce, ki je vir vse tolažbe in vseh milosti. Vzljubil si nas in dal samega sebe za nas, da ne bi več živeli sebi, temveč tebi, ki si umrl in vstal za nas. Prosimo te, usmiljeni Jezus, nadaljuj v nas in po nas delo svojega neskončnega usmiljenja, ki živiš in nas ljubiš vekomaj. Amen

p. Jože Roblek DJ

SPOVED – BOŽJA MOJSTROVINA

Poslanstvo Cerkve

Cerkev izpoveduje in oznanja božje usmiljenje, ki traja iz roda v rod. Prav posebej pa Cerkev kliče kristjane in vse ljudi k medsebojni spravi in odpuščanju. Kako mogočno zvenijo in bodo zvenele besede sv. papeža J. P. II., ki jih je izrekel na prvo postno nedeljo 2000: »Odpuščajmo in prosimo odpuščanja!« Prošnja za odpuščanje, združena z očiščenjem spomina, je dejanje poštenja in poguma. To pogumno in ponižno dejanje očiščuje in krepi Cerkev, povečuje njeno svetost ter njeno pričevanje pred svetom. /.../ Eden pomembnih zakramentov, teh velikih »božjih mojstrovina«, je prav spoved, ki nam posreduje Božje odpuščanje. *Spoved je neizčrpen zakrament, ki ima veliko več strani, kakor slutimo. Vse življenje ni dovolj, da bi ga razumeli«, je dejala Adrienne von Speyer.*

Prvi dar Vstalega njegovim učencem je bilo veselje in mir: »Mir vam bodi!« – tako jih pozdravi v dvorani zadnje večerje. »Razveselili

so se učenci, ko so videli Gospoda« (Jn 20,19-20). Mir in veselje ne smeta ostati samo pri njih. Zato jih Gospod pošilja: »Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem« (Jn 20,21) in jih usposablja za to nalogo: »Prejmite Svetega Duha. Katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni; katerim jih zadržite, so jim zadržani« (Jn 20,22-23). Kako so apostoli, kako je Cerkev razumela to Jezusovo naročilo?

Katekizem pravi: »Kristus je hotel, da bi njegova Cerkev bila v vsej celoti, v svoji molitvi, svojem življenju in delovanju znamenje in orodje odpuščanja in sprave, ki nam jo je on pridobil za ceno svoje krvi. Izvrševanje oblasti odvezovanja pa je naročil apostolski službi. Apostol je poslan ‚v Kristusovem imenu‘ in Bog sam je tisti, ki po njem opominja in prosi: ‚Spravite se z Bogom‘ (2 Kor 5,20)« (KKC 1442).

JAGODE NAŠE PASTORALE

Duhovnik – služabnik zakramenta sprave

Spovedovanje spada k vrhuncem duhovnikove dejavnosti in učinkovitosti. V spovedovanju Adrienne vidi kar »najčistejšo in najmno-govrstnejšo obliko dušnopastirskega delovanja«, ker duhovnik grešniku sicer nikjer drugje ne pride tako blizu pri vodenju k Bogu.

Nekaj predlogov za spovednika

(iz Adrienninega karizm. izkustva)

1. Osnova vsake spovedne pastorale je osebna spovedna praksa. Ravno spovednik se mora v tem vedno bolj prizadevati za vedno bolj zavestno spovedno ravnanje, ki ga vedno tesneje povezuje s Kristusom, ki je dal svoje življenje za grešnike, h katerim spada tudi duhovnik. Duhovnik naj se spoveduje v solidarnosti s svojo občino – na neki način tudi namestniško zanjo. To oblikuje v njem globoko duhovno razmerje.

2. K pravilnemu spovedovanju spada tudi živa vera »da se pri spovedi dogaja nekaj odločilnega.« To naj spovednik daje občutiti

tudi spovedancu. Pred oči naj mu postavlja podobo Kristusa Odrešenika, ki mu neposredno prinaša svoje odrešenje.

3. Duhovnik naj se pri spovedi tudi osebno angažira. Skupaj z Gospodom si mora prizadevati za vsakega posameznega grešnika. Spoved mora oblikovati tako živo, da bo spovedanec doživel in začutil, da se na njem izvršuje odrešenje. Vsaka spovednikova uradnost bo rodovitnost za zakrament okrnila.

4. Spovednik se bo z nevarnostjo rutine ali navade soočal z zavestno spovedno naravnostjo pri spovedovanju. Duhovnik naj poskuša za svojo službo zaslutiti Boga, za priznanjem pa človeka, ki naj se mu na pravi način približa.

5. Spovednik naj goji »notranje razmerje do Svetega Duha«, ki je dejanski izvir božje učinkovitosti v zakramentu. Duh mu bo dajal tudi možnost, da bo spoved oblikoval živo, morda bo celo sooblikoval izpoved in bo s tem grešniku posredoval čisto novo izkustvo njegovega greha v resničnem srečanju z Gospodom.

6. Zlasti v spovednem pouku, mora spovednik pustiti, da »govori

Sveti Duh.« Ne sme upoštevati preprosto lastnih meril čisto človeškega izkustva. Poslušati mora Kristusovo merilo, to je Duha učlovečenega Božjega Sina. Samo Kristusovo merilo, Duh učlovečenega Božjega Sina ima pravico, da pride do veljave v osrčju zakramenta po duhovnikovi službi. Spodbuda mora izhajati iz osebnega molitvenega življenja in vsebovati besede evangelija.

7. Po spovedi mora spovednik svoje spovedance spremljati z molitvijo in pokoro. Zgled je sveti arški župnik. Kar duhovnik zve pri spovedi, *ni nikdar stvar pogovora, pač pa je stvar molitve.*

*povzeto po Odpuščanje,
Anton Štrukelj*

Spovednik je vzgojitelj usmiljenja

(Apostolska penitenciarija)

Zavest o vrednosti pokore je v veliki meri odvisna od duhovnikov in njihovega zavedanja, da so *»varuhi dragocene in nenadomestljive skrivnosti«*. Duhovniki so predvsem *»orodje Božjega usmiljenja«*. Bog sam je namreč tisti, ki odpusti krivdo, ko spovednik odveže grehov vernika, ki je k spovedi pristopil z resnično skesanim duhom. Vsak spovednik je tudi *»vzgojitelj usmiljenja«, »pedagog, ki vodi h Kristusu«*. Biti mora namreč sposoben pomagati spovedancu, da konkretno izkusi Božje usmiljenje.

Živimo v zapletenem kulturnem kontekstu, v družbi, ki je izgubila občutek za Boga in posledično tudi težnjo k nadnaravnemu. Človek ne ve več, kdo je, od kod prihaja in kam je namenjen. Izgubil je kompas, ki bi ga usmeril k Bogu. Zakrament pokore pa opozarja na vrnitev k Njemu, ki vedno *»prvi išče človeka in ki se nikoli ne utrudi odpuščati mu«*. Tudi, kadar ta Boga izključi iz svojega srca. Kajti usmiljeni Oče človeka nikdar ne izključi

iz svojega srca, kakor nas spominja papež Frančišek.

Spovednik mora zato omogočiti pogoje, da bi se spovedanec lahko srečal z ljubečim Jezusovim pogledom. Ustvaril naj bi prostor, v katerem bi vernik začutil iste stvari, kot sta jih *»začutila Zahej in Pavel, ko je njuni življenji dosegla svetloba Božje milosti«*. *»Tako obhajanje zakramenta postane kraj, kjer se na lastni koži nauči, se odkrije in se živi veličino ljubezni Boga, ki z našega srca otrese težo greha, ga ozavesti in vse bolj usmerja k radosti evangelija.«*

Odpuščanje splava

Papež Frančišek: »Moja želja namreč je, da postane jubilej živa izkušnja Očetove bližine, kakor da bi se želeli dotakniti njegove nežnosti, da bi se lahko vsak vernik okrepil in bi njegovo pričevanje

postalo vedno bolj učinkovito... Kdor se pokesa, mu nihče ne more odreči Božjega usmiljenja, še posebej ko se z iskrenim srcem udeleži zakramenta sv. spovedi, da bi prejel Očetovo spravo. Tudi zato sem se odločil, ne glede na karkoli, kar bi lahko temu nasprotovalo, da podelim v jubilejnem letu vsem duhovnikom možnost, **da podelijo odvezo od splava vsem**, ki so ga povzročili in s skesanim srcem prosijo odpuščanja. Duhovniki naj se pripravijo na to veliko nalogo, da bodo znali združevati besede pristnega sprejemanja s razmislekom, ki bo pomagal razumeti storjen greh. Naj nakažejo pot pravega spreobrnjenja, da bodo verniki lahko razumeli pravo in velikodušno Očetovo odpuščanje, ki s svojo prisotnostjo vse prenavlja.«

p. Martin Gašparič OFMConv

»Cerkev ima poslanstvo, da oznanja Božje usmiljenje«.
(iz bule ob napovedi izrednega jubileja usmiljenja)

SVETOLETNA ROMANJA V NOVOMEŠKO STOLNICO

Sveti oče Francišek spregovori o pomenu romanj že v Buli o napovedi izrednega svetega leta, ko pravi: »Romanje je poseben vidik svetega leta, ker je podoba poti, ki jo vsak človek prehodi v svojem življenju. Življenje je romanje in človek je popotnik, romar, ki prehodi pot do zelenega cilja. Tudi za to, da dospe do svetih vrat v Rimu in vsakem drugem kraju, bo moral vsak, glede na svoje moči, opraviti romanje. To bo znamenje dejstva, da je tudi usmiljenje cilj, ki ga je treba doseči in ki zahteva zavzetost in žrtev. Romanje naj bo torej spodbuda za spreobrnjenje. Ko bomo stopili skozi sveta vrata, se bomo pustili objeti Božjemu usmiljenju in se bomo obvezali, da bomo tudi mi usmiljeni z drugimi, kakor je Oče z nami« (Obličje usmiljenja, 14).

V svetem letu smo torej povabljeni, da poromamo do svetih vrat v Rimu ali do svetih vrat stolnice ali druge svetoletne cerkve. Med drugim papež tudi zapiše: »Določam, naj se na isto nedeljo v

vsaki krajevni Cerkvi v stolnici, ki je materna cerkev za vse vernike, ali pa v konkatedrali ali v drugi pomembni cerkvi odpre za vse sveto leto enaka vrata usmiljenja. Po izboru ordinarija jih je mogoče odpreti tudi v svetiščih, kamor romajo številni romarji, ki se jih v srcu na teh svetih krajih dotakne milost in najdejo pot spreobrnjenja. Vsaka krajevna Cerkev bo tako neposredno vpeta v dogajanje tega svetega leta kot v izreden trenutek milosti in duhovne preнове. Jubilej bomo praznovali tako v Rimu kot v krajevnih Cerkvah kot vidno znamenje občestva vse Cerkve« (OU 3).

Stolnica in njen pomen

Stolnico papež imenuje »materna cerkev za vse vernike krajevne Cerkve«. Ob obletnici posvetitve murskosoboške stolnice je na primer nadškof dr. Marjan Turnšek naglasil: »Stolnica je za škofijo mati in glava vseh župnijskih cerkva, po vzoru rimske bazilike sv. Janeza v Lateranu, ki je papeževa stolnica.« In res, na pročelju

JAGODE NAŠE PASTORALE

te bazilike je napis: »Mati in glava vseh cerkva«. In kakor lateranska bazilika pomeni povezanost vseh stolnic sveta s papežev stolnico, tako naša stolnica sv. Nikolaja pomeni povezanost z vsemi župnijskimi cerkvami naše škofije in nas spominja na dejstvo, da »kakor ni vesoljne Cerkve brez povezanostjo s papežem, tako ni krajevne Cerkve brez povezanosti s škofom«. Tako ima v vsaki stolnici osrednje mesto, poleg daritvenega oltarja in tabernaklja, tudi škofov stol, ki naj bo kamnit ali postavljen na kamen, kar simbolizira trdnost Kristusovega nauka, ki ga oznanja škof. V naši stolnici je škofov sedež izdelan po načrtih arhitekta prof. Janeza Suhadolca, ki je na leseno stensko oblogo za sedežem namestil 71 polkrogel iz kamnov, nabranih po vseh župnijah škofije, sicer pa gre za simbolno opredelitev vesoljnega zvezdnatega neba in navzočnosti celotnega občestva naše škofije. Osnova za škofov sedež pa je bil pelikan, kar je prepoznavno pri ročnih naslonih. Tu lahko prepoznamo glavo in vrat ptiča, ki ga sv. Tomaž Akvinski primerja s Kristusom, ki daje za nas svojo

kri, kot naj bi ta ptica v stiski s svojo krvjo nahranila mladiče.

V stolno cerkev pa bomo vstopili skozi sveta vrata, ki so sicer severna stolna vrata, v osnovi iz hrastovine, z zunanje strani pa oblečena v bron, v katerem je akademski kipar Mirsad Begić upodobil delček bogate zgodovine mesta in krajevne Cerkve.

Stolnica sv. Nikolaja

Sedanja stolna, kapiteljska in župnijska cerkev sv. Nikolaja s svojim dominantnim položajem že stoletja daje prepoznavno podobo Novemu mestu, zaradi njene lepe in zanimive, četudi stilno močno neenotne arhitekture, pa jo uvrščamo med najznamenitejše stavbne spomenike na Slovenskem. Stolnica je vrh kapiteljskega hriba. Ime Kapitelj se je med ljudmi udomačilo po letu 1493, ko je cesar Friderik III. 27. aprila ustanovil v Novem mestu Kolegiatni kapitelj, ki ga je 30. aprila 1494 papež Aleksander VI. potrdil. Deloval je vse do leta 1810, ko so ga Francozi ukinili, a je bil že leta 1818 spet vzpostavljen, leta 2006, ob ustanovitvi škofije, pa je postal Stolni kapitelj.

Stolna cerkev, katere pisno omembo zasledimo prvič v letu 1428, je po arhitekturi in slogu neenotna kot rezultat vrste dozdav in prezidav in je svojevrsten konglomerat umetniških in kulturnih obdobj. Sestavljena je iz treh delov: veličastnega zvonika, ki je bil nekdanj baročen in je bil leta 1860 prezidan v novogotskem slogu; ladje, ki je s svojo lomljeno podolžno osjo posebnost in je bila v 17. stoletju obokana ter barokizirana, potem ko je pogorela prvotna, gotska ladja, ki je imela raven lesen strop; prezbiterija iz 15. stoletja, ki spada med tako imenovane dolge kore in s svojo zunanjo podobo iz lomljenega ter neometanega kamna spada med najznamenitejše predstavnike gotske zapuščine na naših tleh. Za nastanek lomljene osi je več razlag, najverjetnejša prepoznava vzrok v želji, da bi zgradili večjo cerkev, in sicer tako, da bi gradili novo ladjo mimo obstoječega zvonika (zgradili naj bi še enega). Najprej so zgradili nov prezbiterij in ga zastavili v smeri vzhod – zahod. Zaradi turških vpadov in velike umrljivosti v mestu so opustili nadaljnjo gradnjo ter nov prezbiterij povezali

s staro ladjo. Pod prezbiterijem je še kripta, ki ni bila namenjena pokopavanju, temveč bogoslužju. Med drugimi nagrobniki lahko v njej najdemo tudi odlitek nagrobnika drugega novomeškega prošta Jurija Slatkonje, ki je bil sicer na Dunaju vodja dvornega zbora cesarja Miksimilijana I. in je leta 1513 postal prvi dunajski škof. Pokopan je v tamkajšnji stolnici sv. Štefana.

Med največje dragocenosti stolne cerkve spada slika na glavnem oltarju, ki je delo znamenitega beneškega renesančnega slikarja Jacopa Robustija, imenovanega Tintoretto (1518–1594), ki ponazarja vstop sv. Miklavža v nebeško slavo; nad njim je podoba Svete Trojice, angela pa nosita škofovska znamenja. Pod sv. Miklavžem sta naslikana zavetnika oglejskega patriarhata, sveta mučenca Mohor in Fortunat. Pod glavnim oltarjem so relikvije (kost in steklenička krvi) sv. Feliksa, ki so jih iz rimskih katakomb prinesli leta 1675. Ljudsko izročilo pravi, da naj bi bil rojen na Potovem Vrhu pod Gorjanci. Korne klopi z bogatimi intarzijami so iz leta 1766.

JAGODE NAŠE PASTORALE

Na stranskih oltarjih imamo slike baročnega slikarja Valentina Metzingerja (1699–1759) iz leta 1733. Na severni strani lahko vidimo: Marijino vnebovzetje, sv. Barbaro in sv. Ano. Na južni strani pa so: Kristus na Oljski gori, sv. Janez Nepomuk in sv. Jakob.

Na koru je orgelska omara iz leta 1766, na Slovenskem edina ohranjena orgelska omara orglarja Frančiška Ksaverija Križmana, s prelepim rokokojskim okrasjem. Omara je bila v letu 2008 povsem restavrirana, vanjo pa je bil nameščen nov orgelski inštrument, ki vsebuje 26 registrov in 1797 piščali, izdelali pa so ga v orglarski delavnici Antona Škrabla v Rogaški Slatini.

Na južni fasadi stolnice so štiri sončne ure, ki predstavljajo določene

zgodovinske mejnike: vzhodna s kronogramom 313 spominja na Milanski edikt, ko je krščanstvo dobilo pravico javnosti; Rudolfova ura z letnico 1365 na ustanovitev Novega mesta, ura prošta Slatkonje z letnico 1493 spominja na ustanovitev Kolegiatnega kapitlja in ura z letnico 2006 na ustanovitev škofije.

Silvester Fabijan

Škofova katedra

ŠKOFIJA NOVO MESTO

SPORED SVETOLETNIH ROMANJ V STOLNICO

1. Redni svetoletni shodi bodo v stolnici na vse prve sobote v letu, prvi je bil v soboto, 2. januarja 2016. Romarje vabimo, da se ob 8.30 zberejo na škofijskem dvorišču, od koder bodo v procesiji in med molitvijo litanij vstopili skozi sveta vrata v stolnico in se pridružili hvalnicam kanonikov ter sveti maši ob 9. uri. Pred in med mašo bo priložnost za spoved, po maši bo še molitev za jubilejni odpustek.

2. Posebni svetoletni shodi bodo vsako postno soboto, ko so organizirana romanja vernikov dekanij naše škofije, in sicer po naslednjem vrstnem redu:

- 13. 2.: dekanija Črnomelj;
- 20. 2.: dekanija Kočevje;
- 27. 2.: dekanija Leskovec;
- 5. 3.: dekanija Novo mesto;
- 12. 3.: dekanija Trebnje in
- 19. 3.: dekanija Žužemberk.

Ta romanja se pričnejo ob 9.30 na škofijskem dvorišču, od koder bomo med molitvijo in skozi sveta vrata vstopili v stolnico, kjer bo nato molitev križevega pota in priložnost za spoved. Sledila bo sveta maša s škofovimi nagovorom, ob koncu bo molitev za svetoletni odpustek. Nato bo čas za okrepčilo, potem pa za ogled filma, ki prikazuje utrip naše škofije v desetih letih obstoja. V vsaki dekaniji bo v tednu pred svetoletnim romanjem na enem ali dveh krajih pripravljeno spokorno bogoslužje in možnost za spoved.

3. Za romanja drugih skupin (ministrantov, prvoobhajancev, birmancev, zakoncev ipd.) naj se organizator dogovori o času in programu s stolnim župnikom.

POST – ČAS DUHOVNE OBNOVE

Postni čas je čas duhovne poglobitve za vse vernike, ki verujemo v večno življenje in vstajenje mrtvih, še posebno tudi za nas duhovnike. Zato je prav, da se oboji, vsak na svoj način, potrudimo za notranjo obnovitev in poglobitev. Duhovniki imamo v tem času že nekaj let zaporedoma »postno duhovno obnovo« in se tudi na ta način pripravljamo na največji praznik, veliko noč. Sveto leto usmiljenja nas še toliko bolj vabi, da ne bomo samo govorili o usmiljenju, ampak da bomo sami vedno bolj postajali usmiljeni – »usmiljeni kakor Oče«. Zato bo tudi naslov duhovne obnove v tem smislu: »Fatinska Marija prihaja med nas v letu usmiljenja«.

Duhovna obnova bo **v sredo, 24. februarja**, v Baragovem zavodu v Šmihelu – Novem mestu. Vodil jo bo rektor brezjanskega svetišča dr. Robert Bahčič. Zbrali se bomo vsaj do 9. ure, ker bo ob 9.15 bo že prvi nagovor, nato ob 11. uri drugi, ob 12.15 sv. maša in sklepna meditacija, ob 13. uri pa kosilo za vse. S seboj prinesite albe in vijolične štole za somaševanje.

Vzemimo si čas za postno duhovno poglobitev, tudi v družinah. Duhovniki pa, če je potrebno, predstavite verouk ter ga po možnosti nadomestite kdaj drugič.

Božidar Metelko

»Ko bomo stopili skozi sveta vrata, se bomo pustili objeti Božjemu usmiljenju«.

(iz bule ob napovedi izrednega jubileja usmiljenja)

SVETOLETNA VRATA STOLNICE SV. NIKOLAJA V NOVE MESTU

Že spomladi, ko je papež napovedal sveto leto usmiljenja in povabil škofe, naj decembra, ob začetku svetega leta v vsaki stolni oziroma romarski cerkvi odprejo »vrata usmiljenja«, so se v Novem mestu odločili za obnovo in preoblikovanje severnih vrat v novomeško stolnico. Stara in dotrajana lesena vrata so nadomestili z novimi hrastovimi z bronasto umetniško prevleko, na katero je akademski kipar Mirsad Begić upodobil ključne verske, kulturne in zgodovinske mejnike Novega mesta in novomeške škofije. Umetniško vsebino novih vrat je na razstavi pred blagoslovitvijo predstavil likovni kritik Milček Komelj.

Kipar Mirsad Begić si je vrata zamislil kot »enovit, nesimetrično zasnovan in bogato razčlenjen relief, za odpiranje pa ga je priredil z razrezanjem celote še sekundarno« in vrata razdelil na dvoje kril, kot je bilo za bronasta vrata v zgodovini običajno, če že ne obvezno. »Pri novomeških vratih je tak drzen prelom s tradicijo arhitektonsko

zasnovanih vrat videti razumljivejši, ker ostajajo svetoletna vrata v glavnem zaprta in bodo pomenila predvsem kiparsko oplemenitenje severne cerkvene stene.«

Obličja treh dolenjskih blaženih in arheološki ostanki

Na vratih je kipar v zgornjem plitvem delu reliefa izoblikoval novomeški kapiteljski grb, poleg pa vključil obličja treh dolenjskih blaženih: Alojzija Grozdeta in dveh izmed drinskih mučenk, redovnic »hčera božje ljubezni«, sester Marije Krizine Bojanc in Marije Antonije Fabjan. Na čast mestnega jubileja, 650. obletnice ustanovitve Novega mesta, je pod blaženimi

JAGODE NAŠE PASTORALE

izoblikoval še poprsje ustanovitelja Novega mesta, habsburškega cesarja Rudolfa IV. »Nakopičene prazgodovinske figuralne situle in drugi arheološki ostanki, posode, črepinje, kosti, fibule ter vmes skrito razpostavljeni umetnikovi značilni kljunasti 'stražarji', med katere je kipar umestil tudi tipično dolensko rimsko žaro s petelinom pri vrhu, pod srednjeveškim cesarjem opozarjajo na najstarejšo, predkrščansko zgodovino današnjih mestnih tal,« je razložil Komelj. Na desni strani reliefa je kipar upodobil cerkveno stavbo, ki z okenskim detajlom spominja na dolenski božjepotni Zaplaz. Posamezne »prizore« na reliefu povezujejo »z zelenjem preraščene okleščene drevesne veje«, na vratih pa je slikar upodobil aluzijo na dolenske griče in travnike, zelenje ob reki Krki, zazna se gibkega konja, znamenje novomeškega prošta Jurija Slatkonje, nakaže pa tudi grozd in troje jabolk svetega Miklavža.

Starinska in moderna

Da so Begičeva nova kapiteljska vrata vsaj toliko starinska kot moderna, kar je docela v skladu s častitljivo starodavno gotško cerkvijo, ki so jo obogatila, je dejal Komelj.

»Pa vendar vrata niso historistična, se pravi zgolj predvidljiv nasledek kiparjeve oživiljene rekonstrukcije nekdanjih zgodovinskih slogov, ki jih umetnik suvereno obvlada, ampak se v slikovitem prijemu ter tako dominantnih portretih kot najbolj skritih detajlih že na prvi pogled razkriva predvsem Begičev izrazito osebni pečat, njegovo ustvarjalno potovanje skozi zgodovino v sodobnost, v katero je vselej vključeno človeško zgodovinsko izročilo, ki s svojimi arheološkimi artefakti izpričuje večno človeško hrepenenje po transcendenci, dojeto kot strmenje med večno življenjsko plovbo.«

Grozdetova cerkev in trije križi

Komelj je poleg kiparjevih sledi rodnih »bosanskih tal«, od koder so v 15. stoletju v Novo mesto

pribežali očetje frančiškani in kjer sta umrli tudi drinski mučenki, na svetih vratih posebej izpostavil štiri križe: poleg »Grozdetove« cerkve je ob Grozdetovem poprsju ekspresivni Križani, ki ga je umetnik izoblikoval že v študentskih letih, čelni križ na cesarski kroni in pri vrhu vrat križ nad škofovskim grbom. Vsi so skupaj z drugimi znamenji in motivnimi elementi »prestavljeni iz svojega časa in okolja v duhovno izročilo, ki povezuje vse čase na kapiteljskih strminah in jih povzdiguje v brezčasne sfere, skozi katere med ogledovanjem vrat lahko v duhu zaveslamo kot skozi neskončno pripoved, zgoščeno v ritmično razgiban slikovni rebus.«

S takimi Begičevimi vrati si je novomeška škofovska kapiteljska cerkev zagotovila novo ustvarjalno pridobitev, osmišljeno v nevenljiv bronem spomin, in z njo na novo izpričala naklonjenost umetnosti, ki ostaja trajna.

*Privrejeno po članku Ksenje Hočevar v Družini, 50-2015.

Akademski kipar Mirsad Begić pred svetoletnimi vrati novomeške stolnice

DUHOVNIŠKI DNEVI V STRUNJANU OD 8. DO 11. NOVEMBRA 2015

Duhovniki novomeške škofije smo bili tudi lani povabljeni na srečanje v Strunjanu. Navzočih je bila dobra tretjina vseh duhovnikov, ki delujejo v naši škofiji, med nami je bil tudi g. škof Andrej.

Tridnevno srečanje se je pričelo v nedeljo, končalo pa v sredo s kosilom. Vsak dan smo v dopoldanskem času imeli predavanja različnih predavateljev, ki so s svojega strokovnega področja pripravili zanimive in izbrane teme, katere so nas spodbudile k razmišljanju in upoštevanju le-teh pri pastoralnem delu.

1. dan: predavanje nadškofa Stanislava Zoreta in zakonskega para

G. nadškof nam je predstavil delo sinode o družini, ki je oktobra zasedala v Rimu. V svojem predavanju je poudaril, da je sinoda šla preko duhovnikov in nato do ljudi. Začetek sinode je bil spodbuda vsem, da začnemo

oblikovati Cerkev in na ta način tudi spodbujati k spreobrnjenju vsakega izmed nas. Zanimanje za sinodo je bilo veliko, in to je dober pokazatelj, ne samo v Cerkvi, ampak tudi v svetu nasploh. Na sinodi je bilo navzočih 359 udeležencev, od tega 270 sinodalnih očetov (škofov in kardinalov), prisluhnili so 247 govorom. Papež Frančišek je ves čas bil navzoč na sinodi, razen v času avdienc. Poudarki sinode so bili: poslanstvo družine, poklicanost družine v Božjem načrtu in izzivih v družini. Duhovniki smo spodbujeni, da se trudimo poznati čim več družin, da vidimo družino v njeni konkretnosti. Pomembno je, da družine čim več vključujemo v pastoralne dejavnosti v okviru župnije. Zakonski pari in družine naj pričujejo mladim o zakonskem in družinskem življenju, da se bodo mladi laže naj pripravili.

Sinoda je močno poudarila pripravo na zakon in družino,

pripravo, ki mora biti daljna, bližja in neposredna.

Navzoča zakonca sta povedala, da sta budno spremljala dogajanje na sinodi. Opozorila sta, da družina ni predmet za eksperimentiranje, temveč odločitev za odgovorno starševstvo.

2. dan: predavanje profesorja dr. Ivana Platovnjaka o Božjem usmiljenju

Dr. Platovnjak je profesor na Teološki fakulteti v Ljubljani. Študentom predava o duhovni teologiji, nam na duhovniških dnevih pa je spregovoril o Božjem usmiljenju in letu usmiljenja, ki ga je razglasil papež Frančišek.

Na začetku smo prebrali Ps 126, ki je hvalnica Božjemu usmiljenju. V predavanju je prof. Platovnjak razložil ključne besede. Papež Frančišek je

spodbudil, da gremo in vstopimo v usmiljenje. Usmiljenje se v Svetem pismu razodeva preko stvarjenja, prvega greha itd. Zlo nima zadnje besede, zadnje besedo ima usmiljenje.

Papež v buli pravi: nihče ne sme omejevati usmiljenja. Usmiljenje je cilj, ki ga je treba doseči in zahteva zavzetost in žrtev.

Primer: Pod križem je Marija skupaj z Janezom, učencem ljubezni, priča besed odpuščanja, ki pridejo iz Jezusovih ust. Marija potrjuje, da Sinovo usmiljenje ne pozna meja in doseže vsakega, ne da bi koga izključilo.

Duhovniki smo še posebej poklicani, da smo usmiljeni in da Božje usmiljenje širimo med ljudi.

Strunjan - cerkev Marijinega prikazovanja

JAGODE NAŠE PASTORALE

3. dan: predavanje izolskega župnika Janeza Kobala in dr. Sebastjana Kristoviča

Sobrat Janez Kobal nam je predstavil župnijo Izola in svoje delo v njej. Kot župnik se trudi delovati v župniji kot dobri pastir, ki spodbuja in uči zaupano mu ljudstvo. V župniji se srečuje z različnimi težavami, hkrati pa je v njej veliko lepega in dobrega. V njihovi župniji so dosti v ospredju družine, starši in otroci, pa tudi vsi drugi.

Navzoče duhovnike novomeške škofije je spodbudil, naj ne obupamo, če nam kakšen projekt ne uspe, naj ne bomo slabe volje, ker pada število vernikov v cerkvi ali je vse manj otrok pri verouku. Biti moramo pogumni, vztrajni in zaupljivi, da tudi Bog ve za to. Na nas je, da delamo z božjo pomočjo to, kar znamo in zmoremo.

V drugem delu smo prisluhnili predavanju dr. Sebastjana Kristoviča, ki je strokovnjak za vzgojo otrok. Poudaril je, da mora biti vzgoja dosledna

in mora postavljati meje. V življenju se morajo tako otroci kot odrasli ravnati po tem, kaj je prav in kaj ne. Današnja družba in okolje ima pred sabo otroke, ki so brez pravil, so brezbrizni in naveličani. Otroci in mladi danes potrebujejo disciplino, vztrajnost in delavnost. Svet odraslih jim mora predstavljati avtoriteto, vzor in ideal. Profesor Kristovič je izpostavil primer, ki je danes zapleten problem: odnos med materjo in sinom. Problem je, ker se mame ne distancirajo od otrok in njihovi sinovi postajajo pomehkuženi moški, ki niso sposobni reševati svojih življenjskih nalog. Poti nazaj ni več.

Truditi se moramo za vzgojo vrednot, pri tem pa se držati in ravnati po zdravi kmečki pameti.

Dejan Pavlin

JAGODE NAŠE PASTORALE

ZAHVALNO SVETOLETNO ROMANJE V RIM

Od 26. do 29. septembra 2016

V letošnjem svetem letu mineva 10 let od ustanovitve naše škofije ter škofij Celje in Murska sobota. Vsi trije škofje so se dogovorili za skupno zahvalno romanje v Rim, ki bo od ponedeljka do četrтка, 26. do 29. septembra letos. Imenovali bodo skupni odbor, ki bo pripravil vse potrebno, da bo romanje duhovno bogato in lepo doživeto. Celje in Murska Sobota sta organizacijo romanja zaupali agenciji Aritours, naša škofija pa TRUD-u. Posamezne župnije lahko izvedbo zaupajo kakšni drugi agenciji ali ga izvedejo same, vendar pa morajo tudi v tem primeru upoštevati skupni program romanja, ki velja za vse udeležence.

Okvirni program je naslednji: Na pot v Rim se bomo odpravili v zgodnjih jutranjih in se pozno popoldne ob določeni uri zbrali v baziliki sv. Pavla, kjer bo prva romarska maša. Nato se bomo odpeljali v hotele, kjer bomo nastanjeni. V torek dopoldne bomo imeli

skupno romarsko mašo v baziliki sv. Janeza v Lateranu, v sredo dopoldne se bomo udeležili avdicence pri papežu Frančišku na Trgu sv. Petra v Vatikanu, pozno popoldne pa bomo imeli skupno mašo v baziliki Marije Velike. V vmesnem času si bomo oba dneva ogledovali rimske znamenitosti. V četrtek, zadnji dan romanja, bomo po zajtrku odšli iz Rima in se na poti domov ustavili v Assisiju. Skupno sv. mašo bomo imeli v cerkvi Angelske Matere božje, pozneje bomo obiskali tudi baziliko sv. Frančiška in si ogledali še druge znamenitosti Assisija. Popoldne se bomo odpravili na pot proti domu, kamor bomo prišli pozno ponoči.

Ceno romanja vam bomo sporočili pozneje. Škof Andrej Glavan romanje zelo priporoča in prosi župnike, naj jeseni ne organizirajo romanj v Rim, ampak se udeležijo tega skupnega zahvalnega svetoletnega romanja.

Janez Gril

ŠKOFIJA NOVO MESTO

NIKODEMOVI VEČERI V NOVEM MESTU

18. in 19. ter 25. in 26. februarja 2016

Preпустimo se božjemu usmiljenju

Program:

Četrtek, 18. februarja,

Vilma in Dani Siter, Kako naprej po sinodi o družini?

Petek, 19. februarja,

Predstavitve knjige papeža Frančiška, Božje ime je usmiljenje
Knjigo bodo predstavili urednik, prevajalec in poznavalec.

Četrtek, 25. februarja,

Prof. dr. Tomaž Erzar, Varovanje narave in medčloveških odnosov

Petek, 26. februarja:

Dr. Rafko Valenčič in dr. Igor Bahovec, Božje usmiljenje nikogar ne izključuje

Predavanja bodo v Zavodu Friderik I. Baraga na Smrečnikovi 60 v Novem mestu - Šmihel z začetkom ob 19. uri.

Lepo vabljeni!

JAGODE NAŠE PASTORALE

NAPOVEDNIK

Januar 2016

1. Maša ob obletnici mučeniške smrti bl. Alojzija Grozdeta, Mirna ob 10.30.
3. Podelitev službe lektorata bogoslovcem v stolnici ob 10.30
9. Glasbena delavnica za katehistinje in katehete v Baragovem zavodu od 9.00 do 12.30
16. Srečanje članov tajništva ŽPS, ob 8.30 svetoletna pobožnost in maša v stolnici, ob 9.45 na Kapitlju v dvorani predavanje za člane.

Februar

2. Maša na dan posvečenega življenja ob 10. uri NM – Sv. Lenart
7. Grozdetov molitveni shod in maša na Zaplazu ob 15. uri
13. Svetoletno romanje dekanije Črnomelj v stolnico in škofova maša ob 9.30
20. Svetoletno romanje dekanije Kočevje v stolnico in škofova maša ob 9.30
24. Postna duhovna obnova za duhovnike v Baragovem zavodu ob 9. uri
27. Romanje dekanije Leskovec v stolnico in škofova maša ob 9.30

Marec

2. Škofijska pastoralna konferenca za vse duhovnike ob 9.00 v Baragovem zavodu
5. Romanje dekanije Novo mesto v stolnico in škofova maša ob 9.30
6. Grozdetov molitveni shod, sv. maša ob 15. uri
12. Romanje dekanije Trebnje v stolnico in škofova maša ob 9.30
16. Seja dekanov v sejni dvorani na ordinariatu ob 9. uri
19. Romanje dekanije Žužemberk v stolnico, slovesna maša in somaševanje z apostolskim nuncijem v RS ter podelitev škofijskega odličja sv. Jožefa ob 9.30
24. Škofova krizmena maša s somaševanjem duhovnikov ob 9. uri v stolnici
27. Velika noč – praznik Jezusovega vstajenja

April

3. Odprtje svetih vrat na nedeljo Božjega usmiljenja, Grozdetov molitveni shod in škofova sv. maša ob 16. uri. na Zaplazu
7. 10. obletnica ustanovitve novomeške škofije
10. Teden molitve za nove duhovne poklice
13. Seja Duhovniškega sveta v Baragovem zavodu ob 9.30.
17. Nedelja dobrega pastirja – duhovnih poklicev

Maj

1. Grozdetov molitveni shod, sv. maša ob 16. uri.
16. 5. Slovesnost ob 70. obletnici konca II. svet. vojne na Brezjah
27. 5. God bl. Alojzija Grozdeta
28. Slovesno praznovanje godu bl. Alojzija Grozdeta na Zaplazu ob 10. uri

KAZALO

UVODNIK	1
NA KRATKO O JUBILEJU BOŽJEGA USMILJENJA	2
SVETA VRATA - O POMENU IN SIMBOLU V CERKVENI STAVBI	4
JUBILEJNI ODPUSTKI V SVETEM LETU USMILJENJA	7
MOLITEV PAPEŽA FRANČIŠKA ZA JUBILEJNO LETO	10
MOLITVENA URA K BOŽJEMU USMILJENJU	11
OBRED SPRAVE VEČ SPOKORNIKOV	
S POSAMIČNO SPOVEDJO IN ODVEZO	17
KRIŽEV POT - ŠOLA BOŽJEGA USMILJENJA	23
SPOVED – BOŽJA MOJSTROVINA	30
SVETOLETNA ROMANJA V NOVOMEŠKO STOLNICO	33
SPORED SVETOLETNIH ROMANJ V STOLNICO	36
POST – ČAS DUHOVNE OBNOVE	36
SVETOLETNA VRATA STOLNICE SV. NIKOLAJA V NOVE MESTU	37
DUHOVNIŠKI DNEVI V STRUNJANU OD 8. DO 11. NOVEMBRA 2015	38
ZAHVALNO SVETOLETNO ROMANJE V RIM	40
NIKODEMOVI VEČERI V NOVEM MESTU	41
NAPOVEDNIK	43
KAZALO	44

Jagode naše pastorage, Glasilo Škofije Novo mesto

Izdaja: Pastoralna služba; Odgovarja: prelat Božidar Metelko; Uredil: Igor Luzar;

Naslovnica: Sveta vrata v novomesški stolnici, na zadnji strani: logotip svetega leta Božjega usmiljenja;

Jezikovni pregled: Marija Bratina; Grafična priprava in tisk: ART 32 d.o.o., ŠPES grafični studio, Novo mesto.

Uredništvo Jagode naše pastorage se zahvaljuje Pastoralni službi nadškofije Maribor, da smo za to številko lahko uporabili izbrano gradivo iz njihove knjižice Spodbude - Jubilej Božjega usmiljenja.

JAGODE NAŠE PASTORAGE

USMILJENI KAKOR OČE

JAGODE NAŠE PASTORALE

številka

1

ISSN 2232-2701

9 772232 270001